

ЭГ

Емма Зайцева

Emma Zaitseva

Закарпатська обласна державна адміністрація
Управління культури Закарпатської обласної державної адміністрації
Закарпатський обласний український музично-драматичний театр
Національна спілка театральних діячів України
Асоціація сценографів України

Емма Зайцева
«ВІД ЕСКІЗУ ДО ВИСТАВИ»

КАТАЛОГ ВИСТАВКИ

Ужгород—2005

Образ вистави

З давніх давен, з того часу, як існує театр, а театр є в природі людства і елементи театральності сягають у глибину прагків, існувало і оформлення видовища — хоча б примітивне оздоблення місця дії, наявність костюмів, масок, реквізиту та інших атрибутів вистави. З розвитком культури, у тому числі театральної, зміни естетичних пріоритетів змінювалися і принципи декоративного мистецтва. На сьогодні поняття "декоративне мистецтво" перейшло у більш сучасний і об'ємний термін — "сценографія".

Сценографія — мистецтво створення візуального образу вистави засобами декорацій, костюмів, освітлення та постановчої техніки; всі ці образотворчі засоби впливу є органічними компонентами театрального видовища, сприяють розкриттю його змісту, надають йому певного емоційного звучання.

Вимоги до художника-сценографа на сьогодні надзвичайно високі — освіченість, обізнаність у світовому мистецтві й драматургії, здатність до філософських узагальнень, розуміння складної технології сучасної сцени, вміння використати її багаті можливості. Ремісник-декоратор, навіть майстерний, не може задовольнити сучасну режисуру, інтелектуального глядача.

Робота художника-сценографа складається з певних етапів. Найперший з них — глибоке вивчення драматургічного матеріалу, історичних, культурологічних аспектів п'єси, заглиблення в її естетику. Цей підготовчий етап відбувається у тісному контакті з режисером вистави, який доводить своє бачення постановки, супроводжується чисельними замальовками, нарисами, з яких народжуються ескізи образного вирішення вистави. Але щоб уявити собі, яким буде візуальний задум на сцені, необхідний макет. Макет театральний — модель, яка відтворює просторово-декоративне рішення вистави. Він обов'язково виготовляється у масштабному скороченні до конкретної натуральної сцени. Створення макету є важливим моментом у процесі підготовки вистави. Макет наочно показує композицію сценічного простору, майданчик для дії акторів та планування мізансцен; він слугує також підставою для виготовлення робочих креслень, складання кошторису на матеріали тощо. Наявність макету дозволяє також вирішувати низку практичних питань, пов'язаних із монтажем декорацій на сцені.

Перші кроки української сценографії початку ХХ століття були зроблені професіоналами достатньо високого рівня, це театральні художники старшого покоління — А. Г. Петрицький, В. Г. Меллер, Б. Г. Косарев, Ф. Ф. Нірод, А. В. Хвостенко-Хвостов, М. Б. Уманський, М. І. Драк. Своїм особистим знанням Європи вони були підготовлені до оволодіння різноманітним європейським репертуаром, який полинув у ті роки на українську сцену, хоча до того часу особливістю природи українського театру, її визначуючою якістю був побутивізм і звідси йшло розуміння сценографічного образу. В 20-ті роки

художники проводили цікаві досвіди з конструктивною сценою, але ренесанс українського мистецтва був надовго зупинений сталінським натуралістичним "соцреалізмом". Ілюзорно-живописна сцена поновила свої права, і ще на початку 50-х років предметний світ українського театру був практично завжди достовірним і натуральним, використовувався лише у плані описово-декоративному, а тому ніколи не слугував для метафоричного вираження драматургії, доторкаючись дотексту лише зовнішньо, на рівні фону.

Нову хвилю у розвиток української сценографії принесли 60-ті роки. У мистецтво прийшли представники нового покоління — Д. Д. Лідер, Е. Н. Лисик, М. В. Кіпріян, М. А. Френкель.

Переходячи до сучасного розвитку сценографії в Україні, треба відзначити, що останніми роками відбулися зміни у відношенні до культури в цілому, і після певного періоду апатії знову намітився мистецький підйом. У 1996 році при Національній спілці театральних діячів України створено Асоціацію сценографів, яка в 2003 році трансформувалася у більш впливову Асоціацію сценографів, театральних художників та технічних працівників театрів України (АСТУ), головою якого обрано Андрія Александровича-Дочевського, заслуженого діяча мистецтв України, головного художника Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка. До вказаної Асоціації з моменту її утворення входить і головний художник Закарпатського обласного українського музично-драматичного театру Емма Зайцева, яка впевнено займає своє неповторне місце серед сценографів України, про що свідчать відзнаки та нагороди, успішна участь у престижних виставках, конкурсах, фестивалях, оцінка глядачів та критики.

У даному аспекті персональна виставка сценографічних робіт головної художниці Закарпатського обласного українського музично-драматичного театру Емми Зайцевої з нагоди 20-річчя творчої діяльності дуже значуща як для певного підсумку й огляду творчого доробку автора, так і в пізнавальному плані для розуміння складових творчої роботи сценографа. Не менш важлива виставка і для культурного життя області, де остання подібна виставка була проведена у 1991 році (сценографія Сергія Маслова і театральний костюм Вікторії Гресь). Твори художниці різнопланові, оригінальні, в них присутні пошуки справжньої театральності.

Емма Зайцева уособлює собою тип митця ерудованого, обізнаного в світовій драматургії, в сучасній сценографічній естетиці, в її роботах відчутній потенціал, тому побажаймо автору багато наступних творчих злетів та звершень!

Ніна Малишка, театрознавець

Майстер сценографії

Головний художник нашого обласного українського музично-драматичного театру Емма Зайцева цими днями відзначає 20-річчя своєї творчої діяльності. Здається, ніби й зовсім недавно у закарпатській сценографії з'явилася творча постать тендітної молодої жінки з витонченими інтелігентними манерами. Та час спливає непомітно...

Як відомо, сценографія у такому складному та специфічному виді мистецтва, як театр, відіграє особливу роль. Художньо оформлений сценічний простір завжди мусить бути конкретним і відповідати режисерському задумові, змісту та характеру акторського сценічного дійства, узгодженим з динамічністю зображуваних на сцені картин, зміною характерів, можливих переходів від мажору до драматизму, а той трагізму подій і навпаки.

Коли відкривається завіса і коли сцена художником оформлена оригінально, то зал аплодує перш за все йому — сценографу, а в кінці вистави — актору, режисеру і, знову ж таки, йому — сценографу.

Відповідальність молодої художниці перед Закарпатським театром та перед глядачем зростала ще й з тих мотивів, що свого часу художниками вистав тут були відомі й надзвичайно талановиті митці: народний художник України Ф. Манайло, М. Манджуло, С. Усик та інші талановиті художники.

Цю багату традицію майстрів сценографії Емма Зайцева впевнено і щасливо підхопила у січні 1998 року, коли стала головним художником нашого обласного українського музично-драматичного театру і мала вже за плечима чималий творчий набуток на посаді художника у театрах Ашхабада (Туркменія) та Рівного. Ці перші мистецькі стежини, пройдені нею по закінченні Туркменського державного художнього училища ім. Ш. Руставелі, послужили пошукові власної практики сценографування, яка стала у пригоді й принесла свої щедрі плоди на закарпатській сцені. До того ж молода художниця потрапила в дружню та щирю атмосферу доброзичливого акторського колективу і такого талановитого, чуйного і турботливого наставника, яким є головний режисер театру, народний артист України Анатолій Філіппов. Тут вона художньо оздобила і разом з колегами дала путівку в життя у нашому театрі таким драматичним творам, як "Танго для тебе", братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв, "Банкрот", М. Старицького, "О"кей, Мойшо", С. Кузика, "Любий спокусник", В. Тарасова, "Шампанського і карету", А. Галіна, "Наречені...", М. Губарева та ін. Без перебільшення та з приємністю можна заявити, що сьогодні театр в особі Емми Зайцевої має талановитого професійного і вже досвідченого сценографа, котрий працює плідно, творчо і з кожною виставою удосконалює свою майстерність. Адже сценографія, як і драматургія та режисура, не стоїть на місці. Дух нової епохи, прорив у мистецтво модернізму та постмодернізму, збагачення естетичних смаків пересічного глядача вимагають від сценографа не тільки оволодівати практикою попередників, але й шукати своє оригінальне прочитання кожного сценічного твору, співзвучне часові. Емма Зайцева тонко володіє цим даром

Божим і є сценографом не лише талановитим, але й оригінальним.

Це тим більше важливо, що вона сьогодні — єдиний професійний сценограф на всі театральні колективи нашої області.

У творчому характері Е. Зайцевої є одна гарна фахова риса — відповідальність в оцінках можливих варіантів стенографічної подачі спектаклів. Ця її об'єктивність і пряmolінійність часом не до вподоби деяким режисерам, але вона як істинний фахівець ніколи не йде на зговір із власною совістю, не вдається до фальшивого потакання режисеру, коли виникають спірні моменти в процесі підготовки вистави. Бо хоча театральне мистецтво, як уже згадувалося, за своїм змістом та жанровим сплавом є синтетичним, багатожанровим, але за художнє оформлення вистави відповідає у кінцевому рахунку лише одна людина — СЦЕНОГРАФ.

Однак принагідно слід зауважити, що творчий задум художника далеко не завжди може бути втілений у життя через постійні фінансово-матеріальні труднощі та обмеження, а за наших умов це стало чи не повсякденним явищем. У творчій уяві сценографа, а згодом і в ескізному варіанті можуть з'явитися надзвичайно яскраві декорації, переконливі умовні деталі сценічного інтер'єру, костюми героїв, динамічне використання різноманітних світлових ефектів тощо, та скільки разів йому доводиться відступати від задуманого художнього оформлення сценічного простору при зіткненні з цілим рядом проблем, вирішення котрих від нього не залежить. До того ж із цими, так би мовити, "закулісними" обставинами народження і формування сценографії вистави, глядач переважно не обізнаний. Він, природно, вимагає щоразу досконалого у всіх відношеннях сценічного оформлення.

Та попри все, навіть ідучи часом на вимушений компроміс із власною совістю, Е. Зайцевій вдається вибудувувати надзвичайно виразні та оригінальні сценічні оздоблення. Так було, зокрема, під час декорування нею творчих звітів нашого краю у 1999—2004 роках на сцені Національного Палацу "Україна" в Києві, а також під час проведення днів культури і мистецтва Закарпаття на Дніпропетровщині (2001 р.).

Художниця постійно здійснює оформлення місць проведення усіх обласних заходів з нагоди відзначення державних свят та інших урочистостей. Неодноразово брала участь у міжнародних театральних фестивалях. Її художні роботи експонувалися на різних виставках та вернісажах.

Цей далеко неповний перелік досі зробленого і досягнутого дає підставу стверджувати, що художниця перебуває у розквіті сил та обдарувань і невпинному творчому пошуку. Тож побажаємо митцеві не лише від себе, але й від десятків тисяч благодатних глядачів і надалі упевнено та наполегливо долати круті перевали до вершин творчого Олімпу у безкінечному і таємничому царстві Мельпомени.

*Василь Габорець,
Заслужений працівник культури України,
викладач Ужгородського факультету
Київського Національного університету культури і мистецтв.*

Жіночий шарм сценографії Емми Зайцевої

У цієї на перший погляд тендітної жінки — сильний, чоловічий характер, як і її професія. Принаймні не чула, щоб вона колись скаржилася на труднощі, пов'язані з відсутністю матеріалів, засобів, зі слабкістю технічних, постановочних цехів. Як і личить сучасному театральному художникові, Емма Зайцева вміє зробити виставу за будь-яких умов, володіє талантом створити сценічні образи з "нічого" — лише за допомогою своєї багатогранної фантазії, винахідливості й перфектного володіння мовою театру.

Кожен режисер воліє мати свого сценографа, а сценограф — взаєморозуміння з постановником. Без цієї спільної віри один в одного авторський задум не має шансів на повноцінне втілення. Адже часто буває, що сценографія існує у виставі сама по собі — самодостатньою, викликає захоплення, а вистава залишає глядача холодним. Можна сказати, що нинішньому головному художнику Закарпатського укрмуздрамтеатру Еммі Зайцевій пощастило. Разом з народним артистом України Анатолієм Філіпповим, головрежем театру, їй вдалося створити цілий ряд вистав, що засвідчили народження продуктивного творчого союзу.

Виходячи з режисерського задуму, Е. Зайцева обирає, як правило, об'ємно-просторову систему оформлення, широко використовуючи весь спектр стилістичних пошуків і сценографічних прийомів. Найбільш вдалою її спільною з Анатолієм Юхимовичем роботою у цьому сенсі можна вважати "Банкрут" ("За двома зайцями", М. Старицького). Для організації сценічного простору та вирішення костюмів художник-постановник обрала стиль імпровізації, каламбуру, гротеску, який на диво органічно відповідає загальній атмосфері, духові спектаклю, даруючи глядачеві розгадку театральної алегорії, режисерських придумок і асоціацій. Поряд з цією виставою варто назвати "Шампанського і карету!" ("Ретро", О. Галіна), в якій сценограф виразно демонструє чудове знання теорії й практики створення костюму, що виразно підкреслює особливо жіночі характери, сягаючи абсолютної гармонії при виході на сцену заслуженої артистки України Людмили Іванової, настільки органічно вбрання виражає саму суть жіночності й тендітності її героїні.

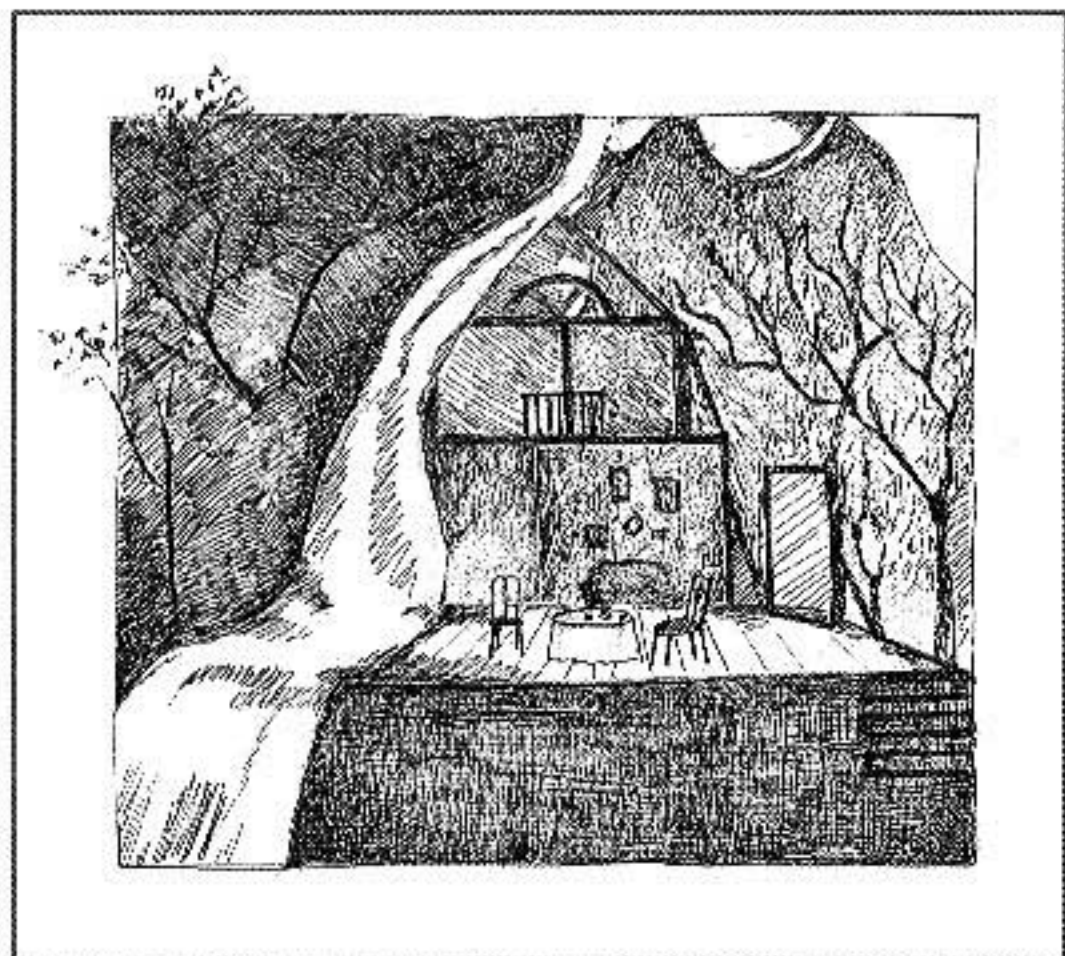
Здається, вперше і, до речі, дуже вдало сценограф використовує живописну систему оформлення у виставі "О'кей, Мойшо". Дія спектаклю відбувається на тлі задника, розписаного під очевидним впливом живопису Марка Шагала. Зрештою, художник-постановник цього і не приховує. Адже паралелі між творчістю двох геніїв — Шолома Алейхема і Марка Шагала — завжди можна знайти, причому надзвичайно цікаві.

Добрі відгуки професіоналів одержало й оформлення сцени Національного палацу "Україна" для двох звітів майстрів мистецтв і художніх

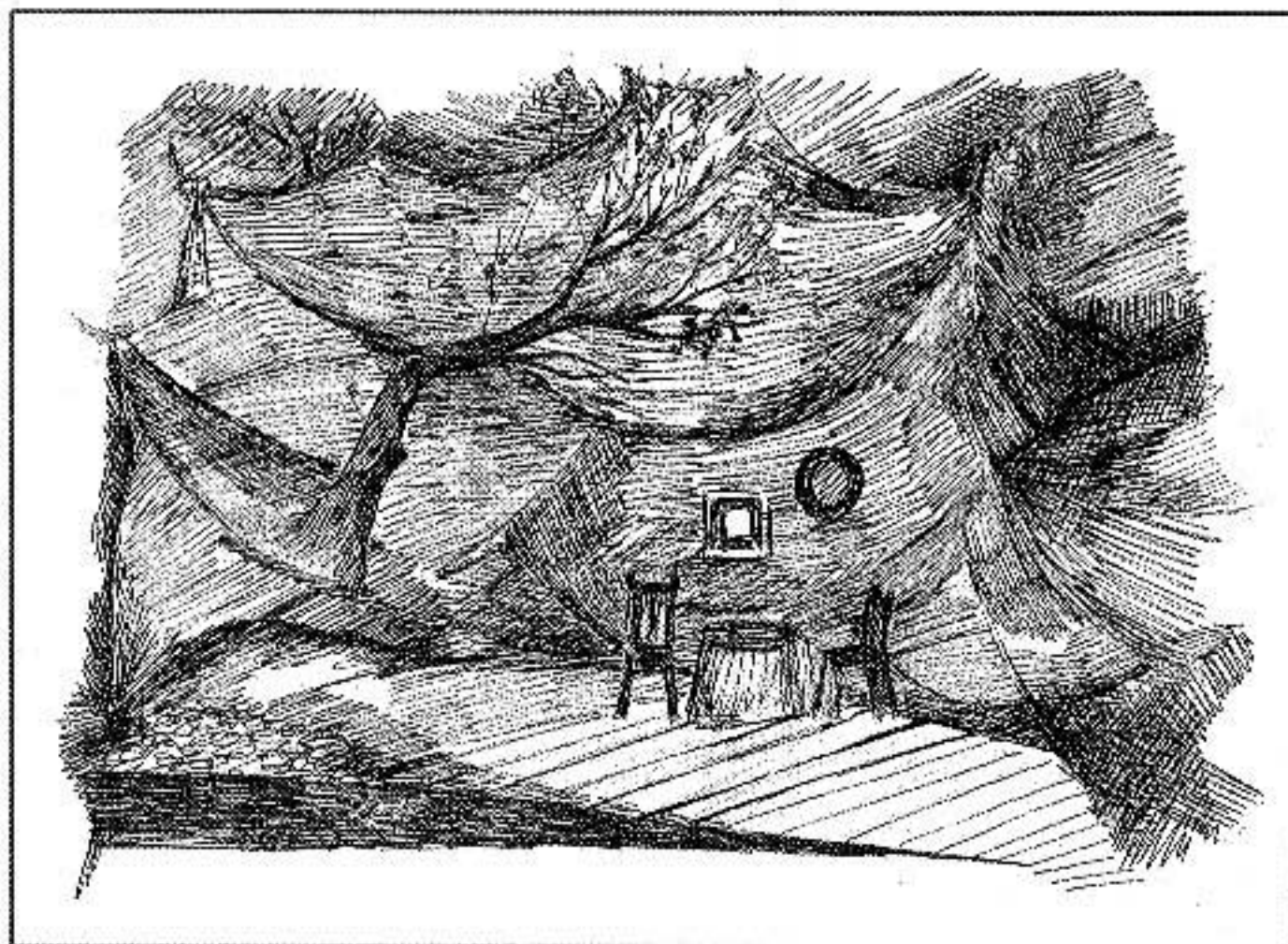

колективів Закарпатської області у м. Києві, здійснене Еммою Зайцевою. Їй вдалося мінімальними, але виразними засобами передати і поліетнічність культури Закарпаття, і високий дух творчості, що панує на цій благодатній землі. Ця відповідальна робота ще раз засвідчила легкість та імпровізаційність її сценографічної манери, позначеної жіночим шармом.

Людмила Попова

*„Вишневий сад“, А. Чехов.
Ескізи декорації. 1997 р.*

Мій художник

П'єса набуває життя, перетворюючись у виставу, коли режисер, художник, композитор, балетмейстер вдихнуть у неї свою енергію, своє світосприйняття, вкладаючи частинку своєї душі, коли режисер і художник стають союзниками і однодумцями, — тоді вистава стає подією у житті театру.

Таким союзником для мене стала художник-сценограф Емма Зайцева, яка у січні 1998 року прийшла в наш театр. Першим творчим випробуванням на нашій сцені для неї став великий концерт артистів театру "Оперета, любов моя". Потім, у 1999 році, з'являється вистава корифеїв закарпатського театру братів Ю. А. та Є. Шерегіїв "Танго для тебе", яка цього ж року отримує обласну премію у галузі театрального мистецтва ім. братів Шерегіїв. Частина цієї премії належить сценографу Е. Зайцевій.

З того часу ми завжди працюємо разом і поставили вже 12 вистав. Серед них: "Шампанського і карету" за О. Галінім, "Сімейний вікенд", Ж. Пуаре, "Чорний дипломат", В. Селезньова, "Банкрот" за М. Старицьким, "О"кей, Мойшо" за Шолом-Алейхемом, "Чого хоче жінка?" за Г. Квітка-Основ'яненко та десятки концертних програм. Майже у всіх виставах вона виступала не лише сценографом, а й художником по костюмах.

Творчості головного художника нашого театру Емми Зайцевої притаманний постійний пошук рішень образного розкриття сценічного твору. Їй вдається домагатися максимальної виразності мінімальними затратами, створювати чудові вистави для закарпатського глядача.

*Анатолій Філіппов,
Народний артист України,
лауреат обласної театральної
премії ім. братів Шерегіїв.*

Зайцева Емма Іванівна — народилася 2 червня 1970 року у м. Рівне.

1981—1985 роки — навчання у Рівненській дитячій художній школі.

У 1989 р. закінчила відділення "Театральної декорації", курс Донатара Чарієва Туркменського державного художнього училища ім. Ш. Руставелі, м. Ашхабад, Туркменістан.

1989—1997 роки — працює у Рівненському державному обласному українському музично-драматичному театрі.

З 1998 року — головний художник Закарпатського державного обласного українського музично-драматичного театру.

У 2001 р. закінчила Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра "Культурології, теорії та історії культури".

Член Національної спілки театральних діячів України, 1996 р.

Член асоціації сценографів України, 1998 р.

*Художник работает головой и руками.
Если заслуженный, то еще и печенью.
Если Художник молчит, значит, он думает.
Если Художник не думает — плохо дело!
Художник должен знать своё место.
Место Театрального художника — в ТЕАТРЕ!*

Участь у виставках

"Художня виставка з нагоди 60-річчя утворення СРСР". Рівненська дитяча художня школа, 1982р.

"Молоді художники театру і кіно". Туркменське державне художнє училище ім. Ш. Руставелі, м. Ашхабад, Туркменістан, 1986 р., 1987 р., 1988р., 1989 р.

"Молоді художники Рівненщини". Рівненська обласна універсальна бібліотека, 1994р.

"Культура України на межі третього тисячоліття". Національний комплекс "Експоцентр України", м. Київ, 2004р.

Персональна виставка "Від ескізу до вистави". Закарпатський обласний український музично-драматичний театр, м. Ужгород, 2005 р.

Участь у фестивалях

Театральний фестиваль "Золотий Лев", м. Львів, 1998р. "Херсонеські ігри", м. Севастополь, 1998 р.

Міжнародний фестиваль етнічних театрів "Етно-Діа-Сфера", м. Мукачево, 2001 р., 2003 р., 2004р.

Міжнародний єврейський театральний фестиваль "Мандруючі зірки", м. Київ, 2004р.

Відзнаки та нагороди

Подяка Міністерства культури і мистецтв України. 1998 р.

Диплом за сценографію до звітнього концерту області "Чарівні мелодії Закарпаття" на сцені Національного Палацу "Україна", м. Київ, 1999 р.

Звання лауреата обласної театральної премії імені братів Шерегіїв за музичну виставу "Танго для тебе", Є. та А. Ю. Шерегіїв, на сцені Закарпатського обласного українського музично-драматичного театру. 1999 р.

Почесна Грамота Закарпатської обласної ради. 2000 р.

Звання лауреата обласної театральної премії імені братів Шерегіїв за музичну виставу "Банкрот", М. Старицького, на сцені Закарпатського обласного українського музично-драматичного театру. 2000 р.

Почесна Грамота Національної спілки театральних діячів України. 2002р.

Відзнака Закарпатської обласної державної адміністрації "За розвиток регіону". 2003 р.

Диплом лауреата та приз конкурсу міжнародної інтелектуально-економічно-творчої ради "ВІЖИ—3000". 2004р.

Перелік основних сценографічних робіт

1986 рік

Костюми до вистави "КИЦЬКІН ДІМ", С. Маршак
(разом з Д. Чарієвим).
Режисер: А. Авдєєв.
Театр-студія
м. Ашхабад, Туркменістан.

1987 рік

Декорації до художнього фільму "НАВОЇ"
(разом з Д. Чарієвим).
М. Ашхабад, Туркменістан.

1988 рік

Костюми до вистави "ЗОХРА і ТАХИР", Махтумкулі
(разом з Д. Чарієвим).
М. Ашхабад, Туркменістан.

1989 рік

"КЛОП", В. Маяковський
(дипломна вистава).
Режисер: П. Шапочніков.
М. Ашхабад, Туркменістан.

1990 рік

"РЯТУЙТЕ, МЕНЕ ЖЕНЯТЬ", Ф. Крьоц
(не здійснена вистава).

1995 рік

"О, МУЗИКА, МУЗИКА, МУЗИКА" — концерт артистів
театру.
Режисер: А. Гаврюшенко.
Рівненський обласний український
музично-драматичний театр, м. Рівне.

1996 рік

"ЗАЧАРОВАНА РУКАВИЧКА", І. та Я. Злотопольські.
Режисер: О. Мосійчук.
Рівненський обласний український
музично-драматичний театр, м. Рівне.

1997 рік

"ЯК НАШІ ДІДИ ПАРУБКУВАЛИ", В. Канівець.

Режисер: О. Мосійчук.

Рівненський обласний український
музично-драматичний театр, м. Рівне.

"СОСИСКИ, КОНСЕРВИ ТА НЕБО В АЛМАЗАХ" —

М. Супонін.

Режисер: В. Юрців.

Рівненський обласний український
музично-драматичний театр, м. Рівне.

"КАЙДАШЕВА СІМ'Я", І. Нечуй-Левицький.

Режисер: Ю. Мельничук.

Рівненський обласний український
музично-драматичний театр, м. Рівне.

"СІЛЬВА", І. Кальман

(не здійснена вистава).

"ВИШНЕВИЙ САД", А. Чехов

(не здійснена вистава).

1998 рік

"ОПЕРЕТА, ЛЮБОВ МОЯ" — концерт артистів театру.

Режисер: А. Філіппов.

Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"ДОДОМУ" — А. Розумовська

(не здійснена вистава).

1999 рік

"ТАНГО ДЛЯ ТЕБЕ", Є. та А. Ю. Шерегії.

Режисер: А. Філіппов.

Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Чарівні мелодії Закарпаття" — звітний концерт області.

Режисер: П. Рак.

Національний Палац "Україна", м. Київ.

"Золота осінь Закарпаття" — сільськогосподарський ярмарок.

Режисери: В. Габорець, Л. Ухач.

М. Ужгород.

"Бомба—99" — чемпіонат України команд КВК.
Режисер: О. Рада.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

2000 рік

"ЗАКАРПАТСЬКИЙ ВЕРТЕП-БЕТЛЕГЕМ", А. Філіппов.
Режисер: А. Філіппов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Міс Закарпаття—2000" — конкурс краси.
Режисер: З. Зінов'єва.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Осінь—2000" — сільськогосподарський ярмарок.
Режисери: В. Габорець, Л. Ухач.
М. Ужгород.

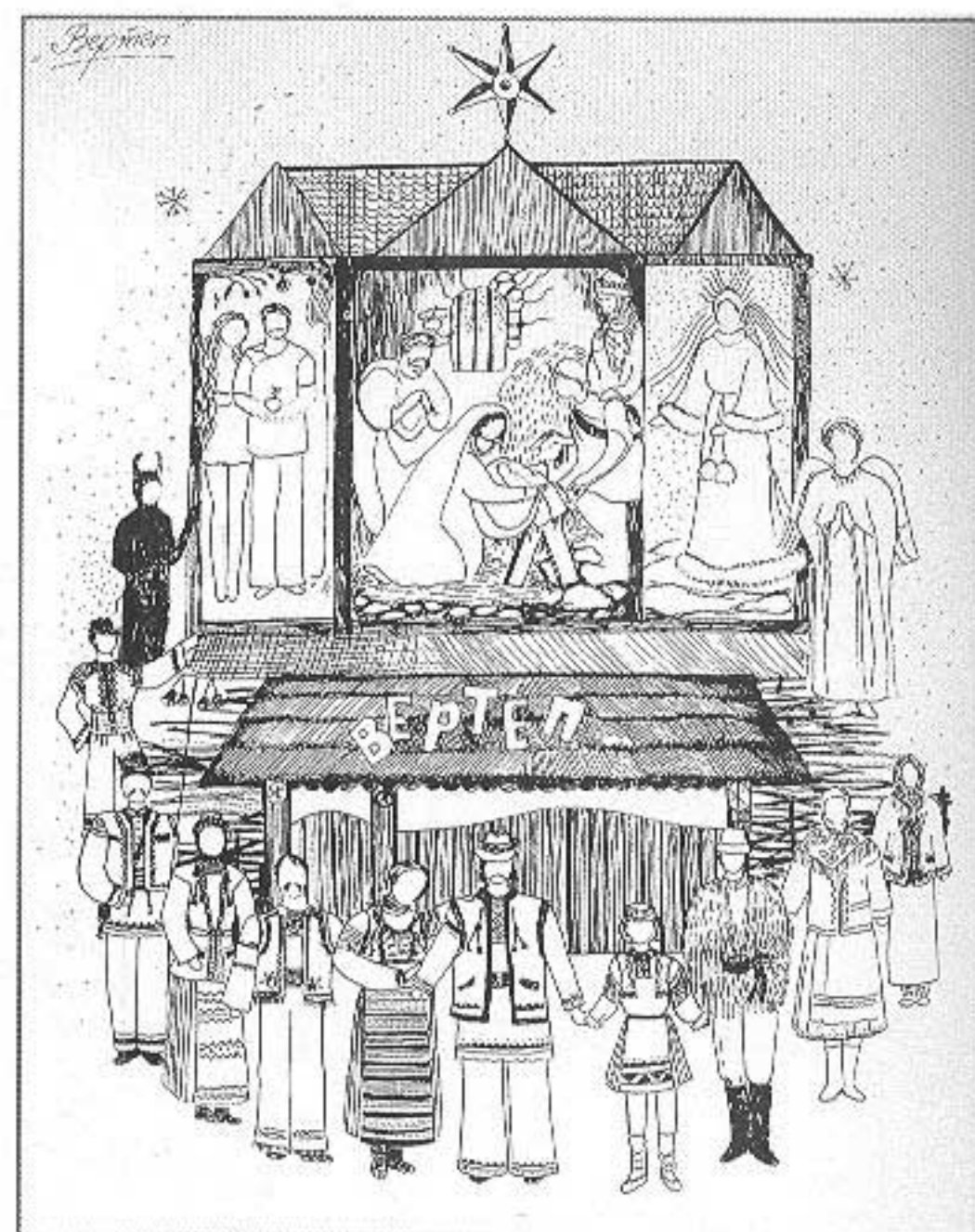
"БАНКРОТ", за М. Старицьким.
Режисер: А. Філіппов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"В єдиній родині" — концерт, присвячений 55-ій річниці
возз'єднання Закарпатської України з Україною.
Режисер: Д. Чиріпюк.
Національна Опера України, м. Київ.

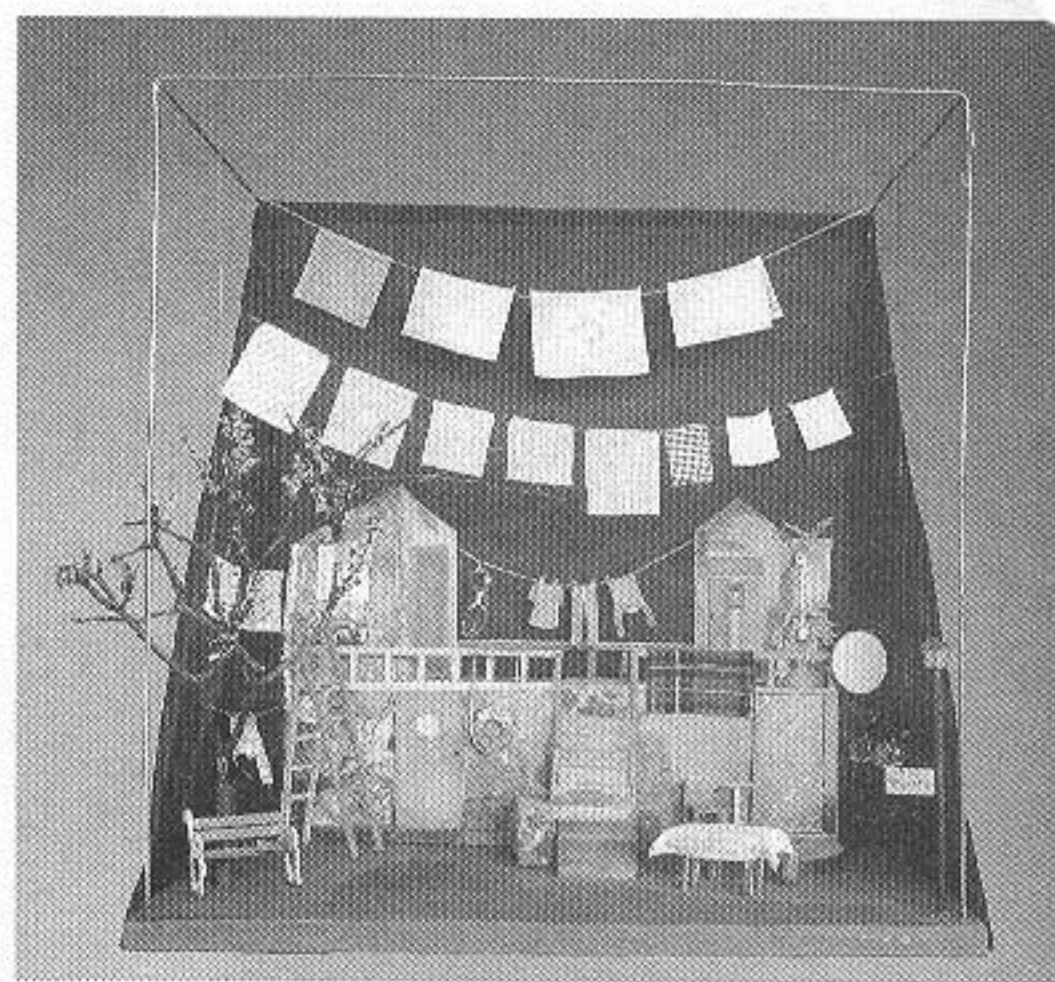
2001 рік

"ВСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ЛЮБОВІ",
Г. Голубенко, Л. Сущенко, В. Хаїт.
Режисер: О. Зайцев.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Міс Закарпаття—2001" — конкурс краси.
Режисер: З. Зінов'єва.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

*"Закарпатський вертеп-бетлегем",
А. Філіппов. Фор-Ескіз. 2000 р.*

*"Все починається з любові",
Г. Голубенко, Л. Сущенко, В. Хаїт.
Макет декорації. 2001 р.*

"Чарівні мелодії Закарпаття" — звітний концерт області.

Режисер: П. Рак.

Національний Палац "Україна", м. Київ.

"ЧОРНИЙ ЦИГАН", В. Фединишинець.

Режисер: В. Палій

Ромський народний музичний театр "Лаутари",
м. Ужгород.

*"Чорний циган", В. Фединишинець.
Ескіз декорації. 2001 р.*

"Самоцвіти Закарпаття — сивочолому Дніпру" —
дні культури і мистецтв Закарпаття
у Дніпропетровській області.

Режисер: П. Рак.

"Міні Міс Закарпаття—2001" — конкурс краси.

Режисер: З. Зінов'єва.

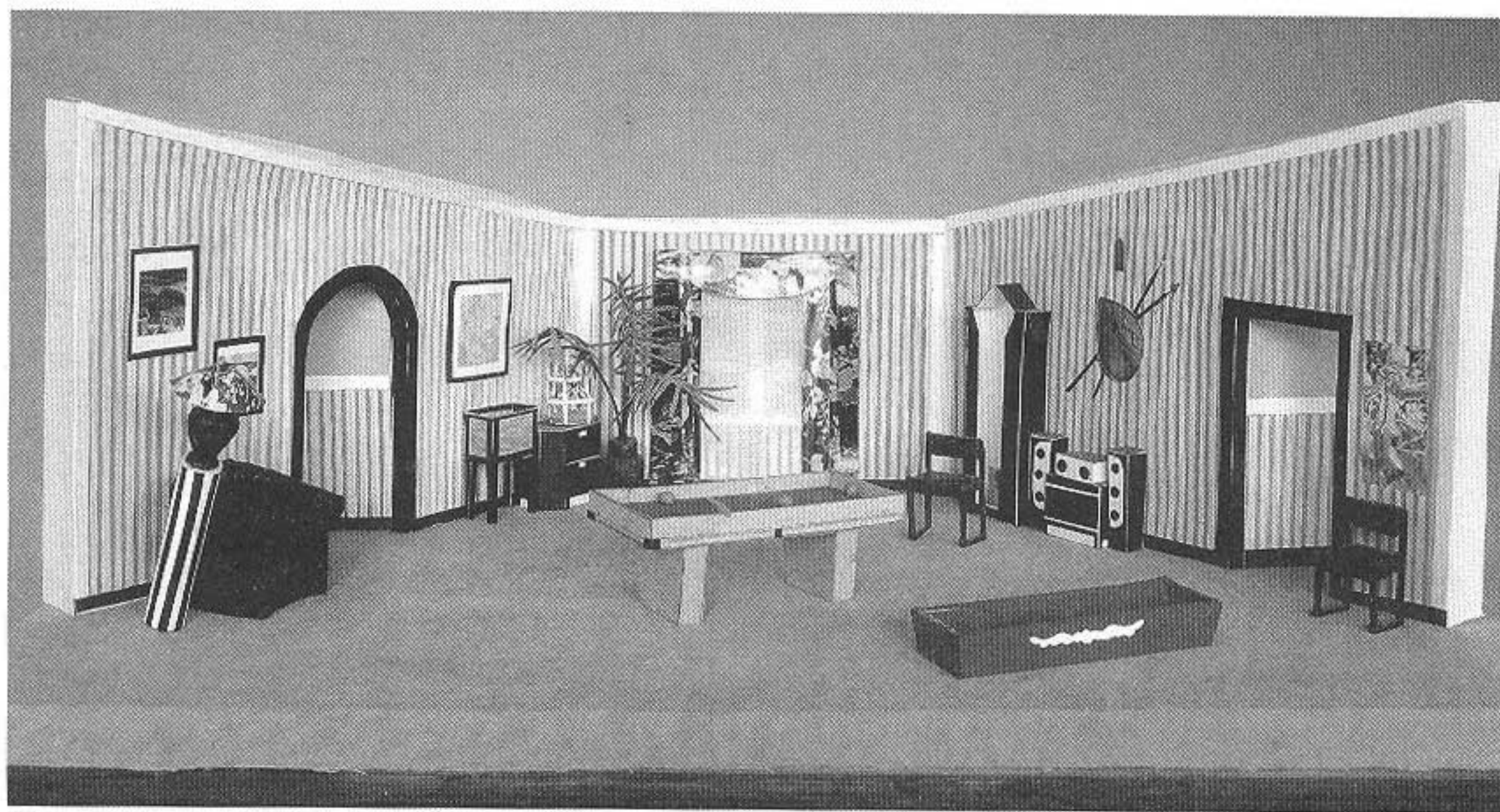
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

Костюми до вистави "ЛЮБИЙ СПОКУСНИК",
В. Тарасов.
Режисер: А. Філіппов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

2002 рік

"ВЕСІЛЛЯ ЛАУТАРА, АБО ЧОРТ ЗАБИРАЙ",
В. Палій.
Режисер: В. Палій.
Ромський народний музичний театр "Лаутари",
м. Ужгород.

"ЧОРНИЙ ДИПЛОМАТ", В. Селезньов.
Режисер: А. Філіппов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

*"Чорний дипломат" - В.Селезньов.
Макет декорації. 2002 р.*

*"Шампанського і карету", О. Галін.
Макет декорації. 2002 р.*

"МІНІ-МІС ЗАКАРПАТТЯ-2002" — конкурс краси.
Режисер: О. Зайцев.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"ШАМΠΑНСЬКОГО І КАРЕТУ", О. Галін.
Режисер: А. Філіпов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

2003 рік

"Міс Закарпаття—2003" — конкурс краси.

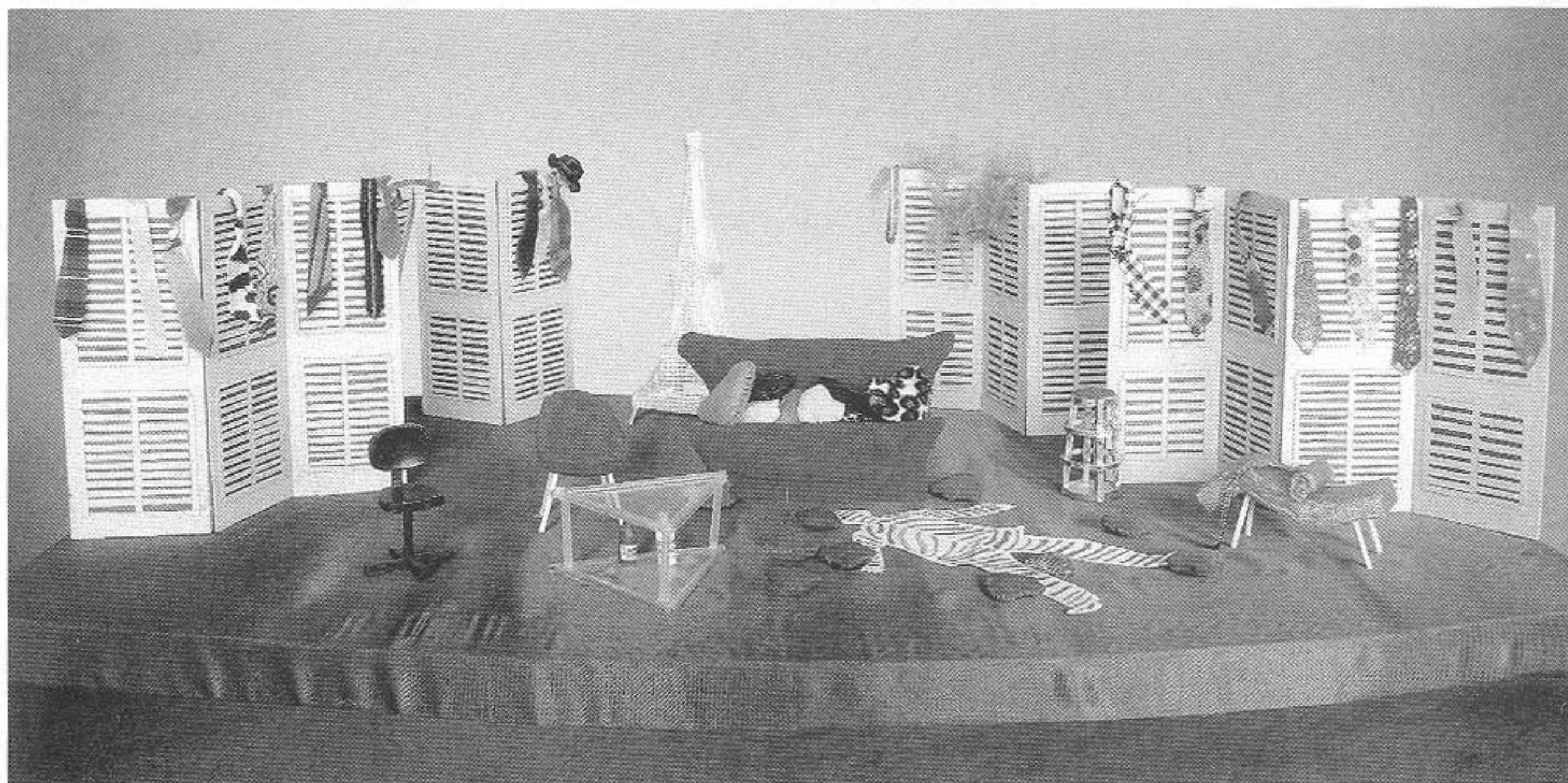
Режисер: О. Зайцев.

Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"СІМЕЙНИЙ УЇК-ЕНД", Ж. Пуаре.

Режисер: А. Філіппов.

Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

*"Сімейний уїк-енд", Ж. Пуаре.
Макет декорації. 2003 р.*

2004 рік

"О'КЕЙ, МОЙШО", С. Кузик.

Режисер: А. Філіппов.

Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"НАРЕЧЕНІ...", В. Губарєв.
Режисер: Ю. Дамберг.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

*"Наречені..." -
В. Губарєв.
Макет декорації.
2004 р.*

"Міні Міс Закарпаття—2004" — конкурс краси.
Режисер: О. Зайцев.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Міс Студентство Закарпаття—2004" — конкурс краси.
Режисери: З. Зінов'єва, О. Зайцев.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Міні Міс Україна—2004" — конкурс краси.
Режисер: З. Зінов'єва, О. Зайцев.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

"Самоцвіти Срібної Землі" — звітний концерт області.
Режисер: Т. Гарагонич.
Національний Палац "Україна", м. Київ.

"МІЛЬЙОНЧИК", В. Селезньов — новорічна казка
(не здійснена вистава).

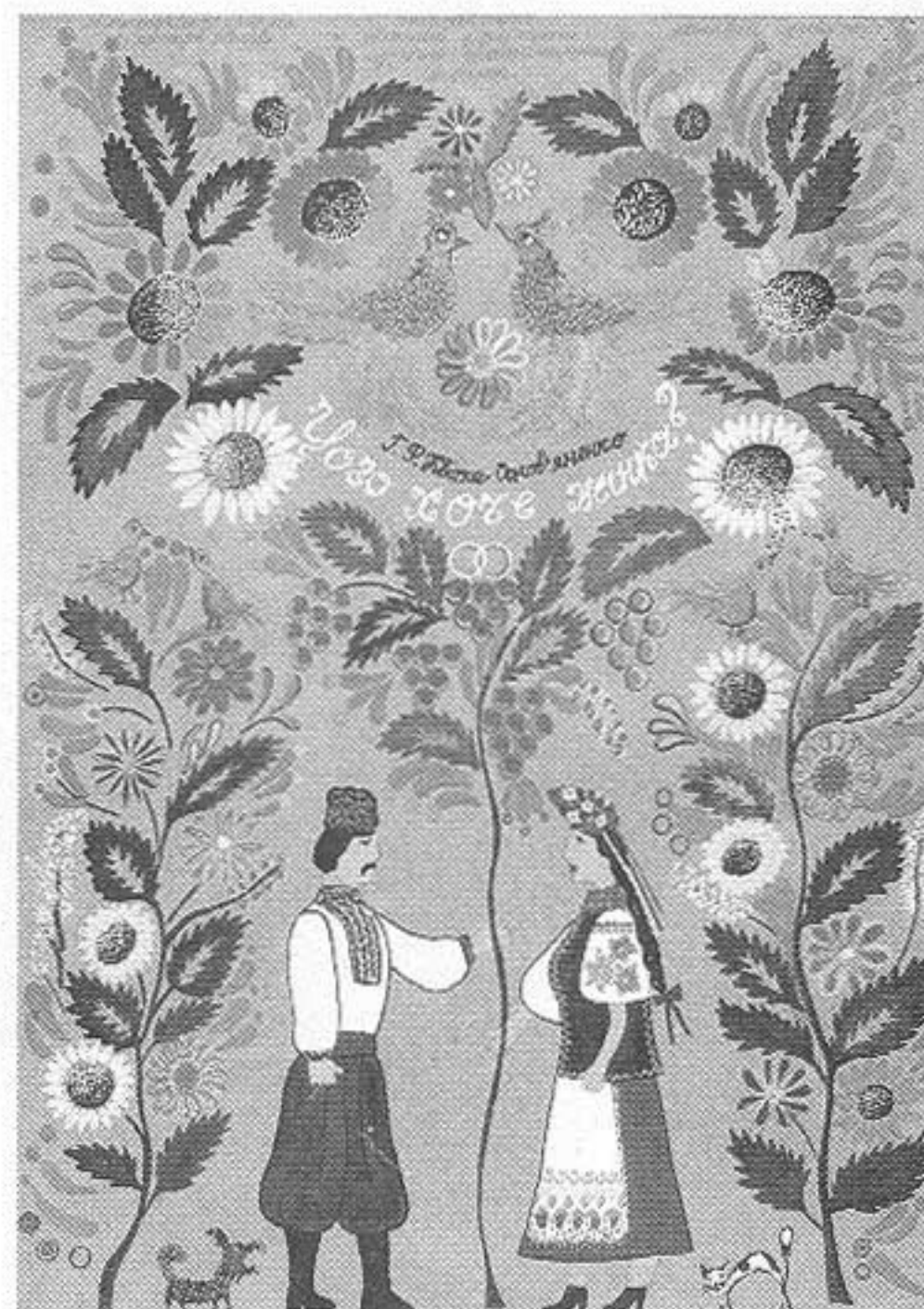
2005 рік

"НАТАЛКА-ПОЛТАВКА", І. Котляревський
(не здійснена вистава).

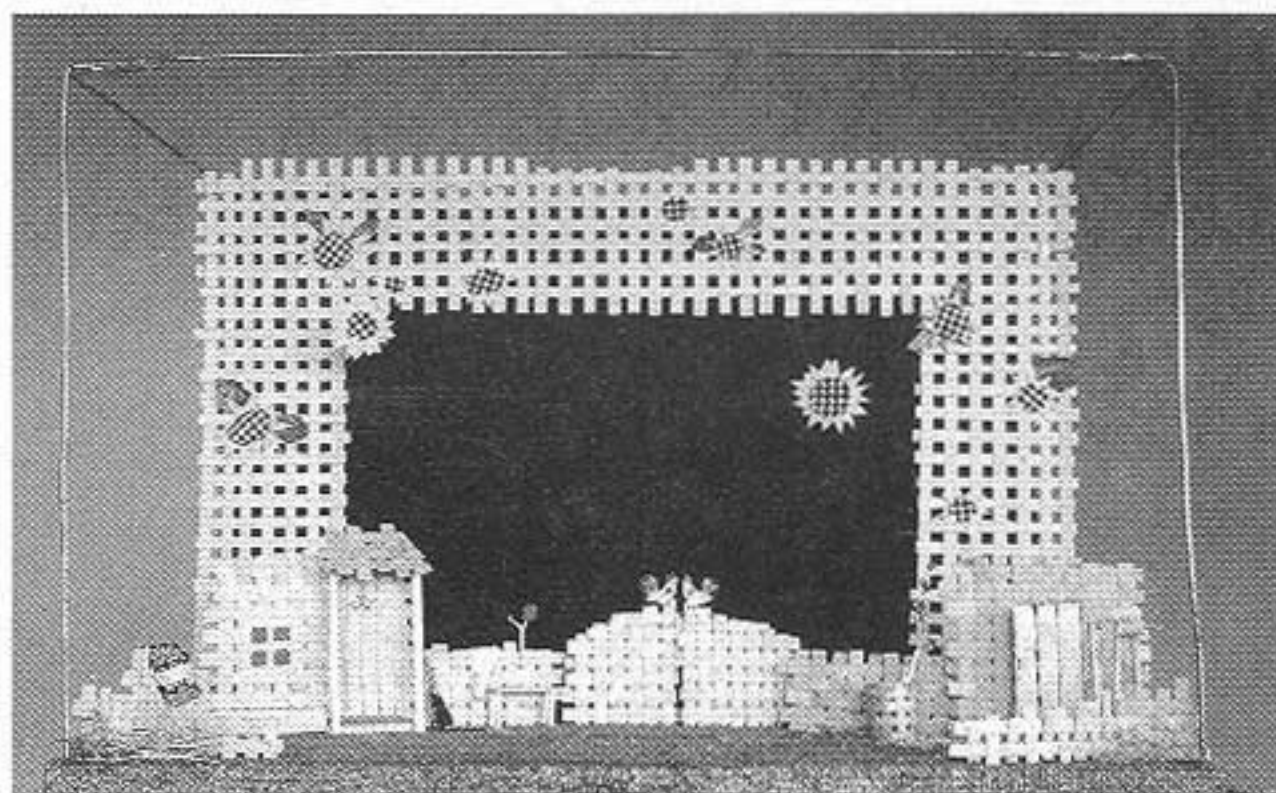
"НАЗАР СТОДОЛЯ", Т. Шевченко
(не здійснена вистава).

"ЧОГО ХОЧЕ ЖІНКА?", за Г. Квітка-Основ'яненко.
Режисер: А. Філіппов.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

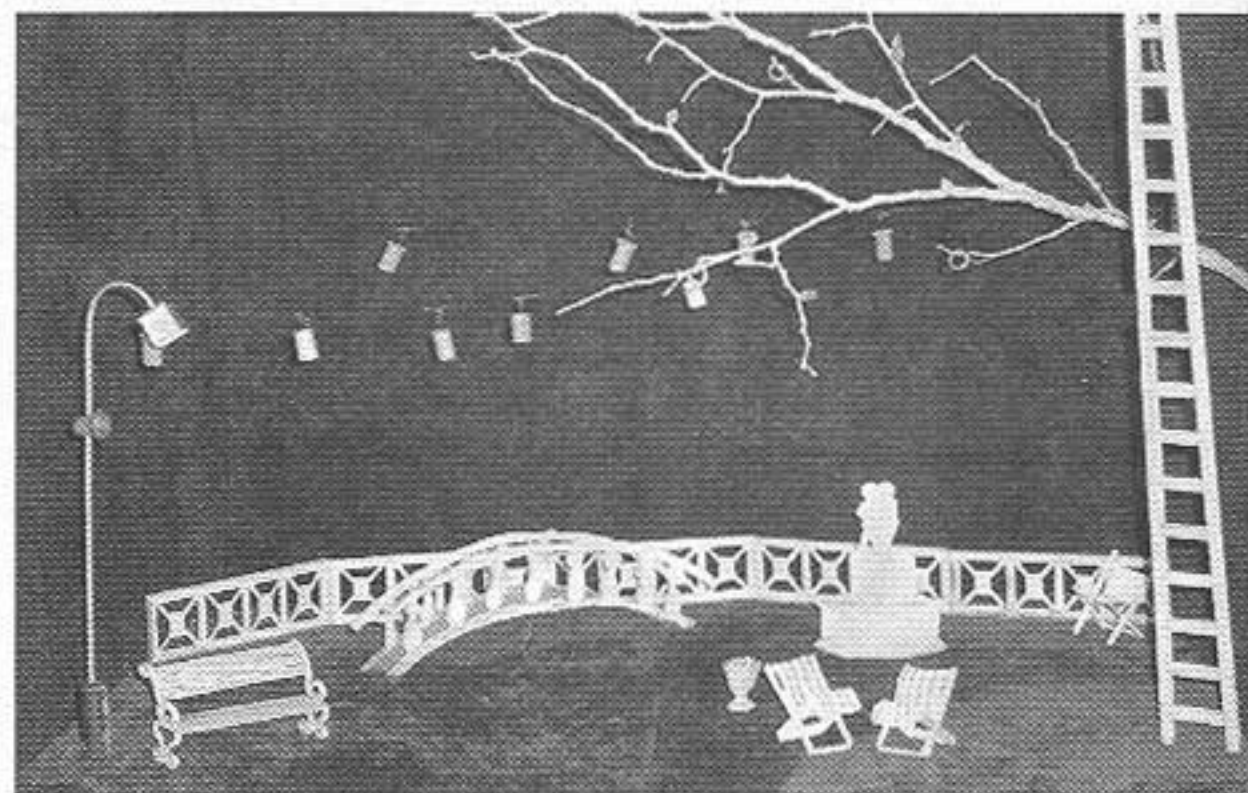
"КРАПЛИНА НІЖНОСТІ", А. Ніколаї.
Режисер: М. Погребняк.
Закарпатський обласний український
музично-драматичний театр, м. Ужгород.

*„Чого хоче жінка?“,
за Г. Квітка-Основ'яненко.
Ескіз афіші. 2005 р.*

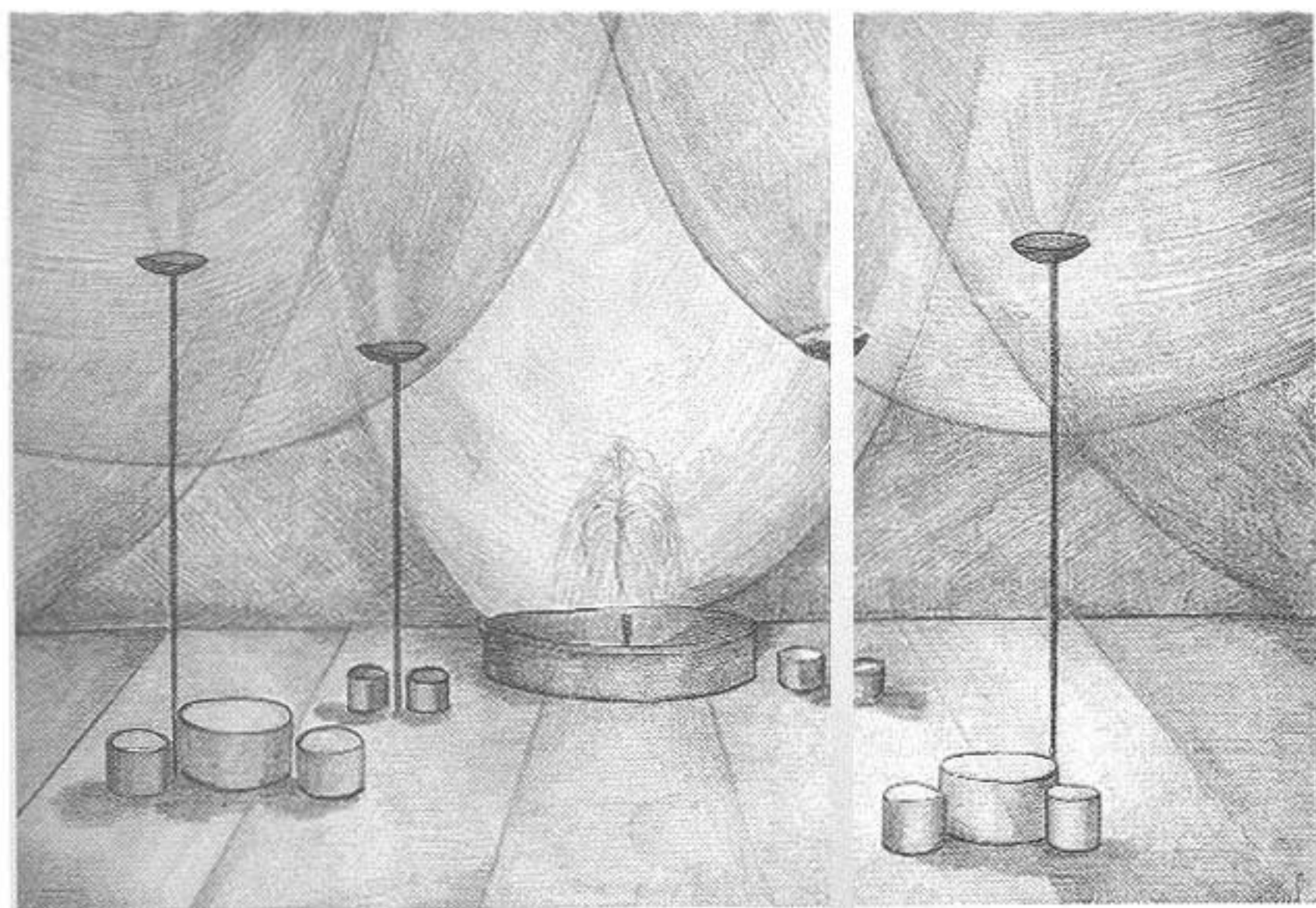

*„Чого хоче жінка?“,
за Г. Квітка-Основ'яненко. Макет декорації.*

*„Краплина ніжності“, А. Ніколаї.
Макет декорації. 2005 р.*

"Танго для тебе", А. Ю. та Є. Шерегії

Ескіз декорації. 1999 р.

Ескіз афіші. 1999 р.

Фото з вистави.

"Банкрот", за М. Старицьким.

"Костюми художника Емми Зайцевої, яка працює в облмуздрамтеатрі порівняно недовгий час, доклала немалих зусиль, щоб мюзикл виглядав справді видовишно. Вбрання героїв і героїнь поєднували в особі й "фактурні" елементи (тому, що Секлета повинна залишатися Секлетою), і стиль, притаманний кабаре початку століття, і сучасні наряди "нових українців", і навіть тенденції з останнього прет-а-порте модельєра Юдашкіна. Тому майже 50 процентів тієї самої шоу-вистави тримав на собі одяг персонажів".

*Петро Онисько,
газета "Закарпатській калейдоскоп"*

"Максимально наближені до сучасних реалій репліки героїв та костюми талановитої художниці Емми Зайцевої"

*Іван Лендел,
газета "Орбіта Логос"*

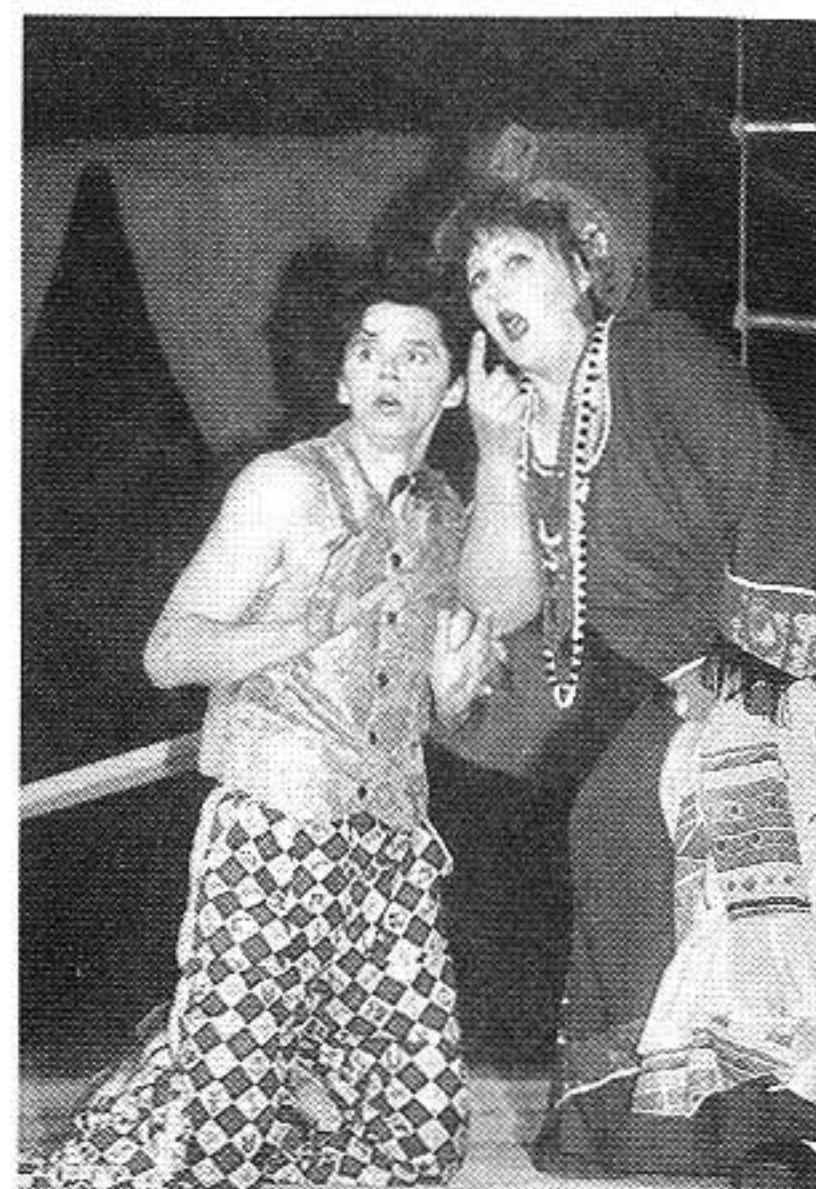
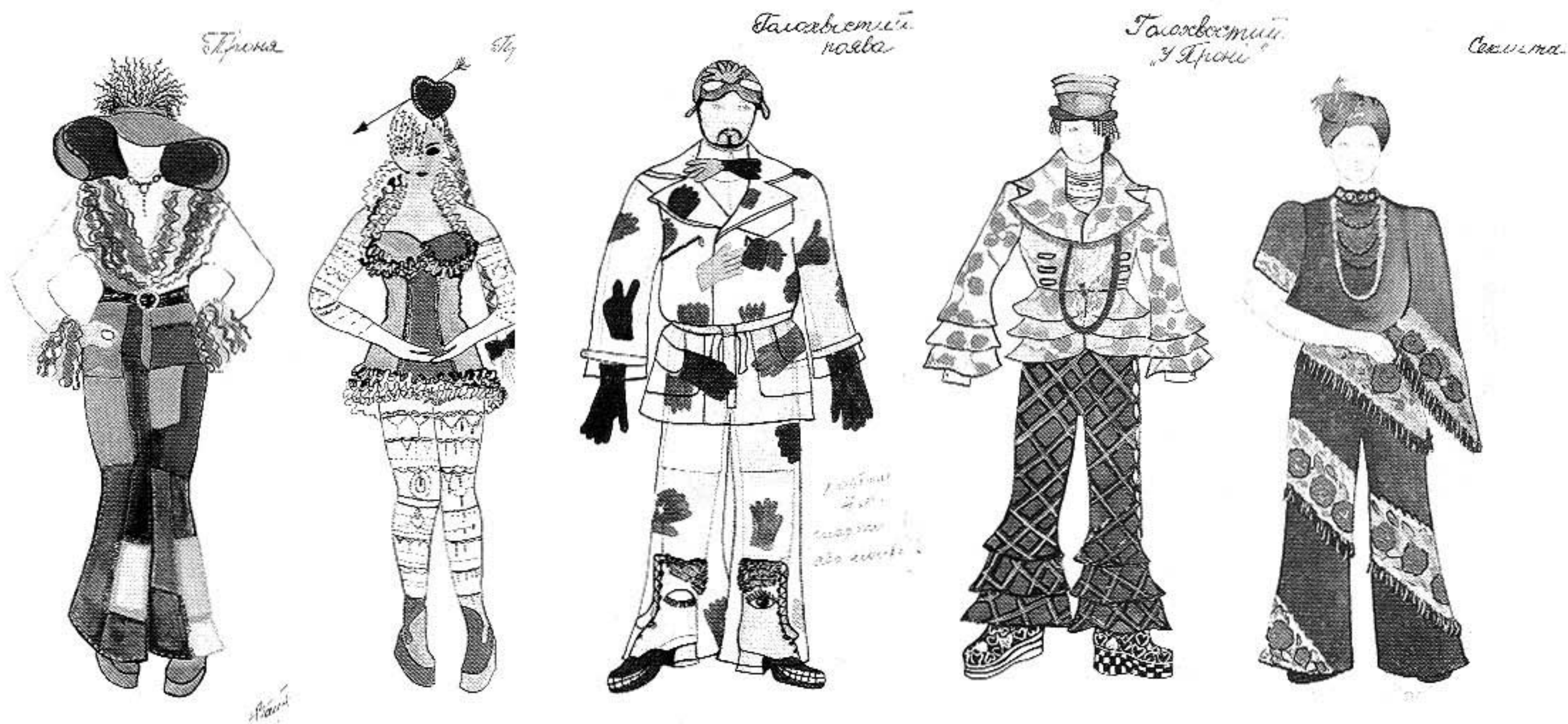

Фото з вистави.

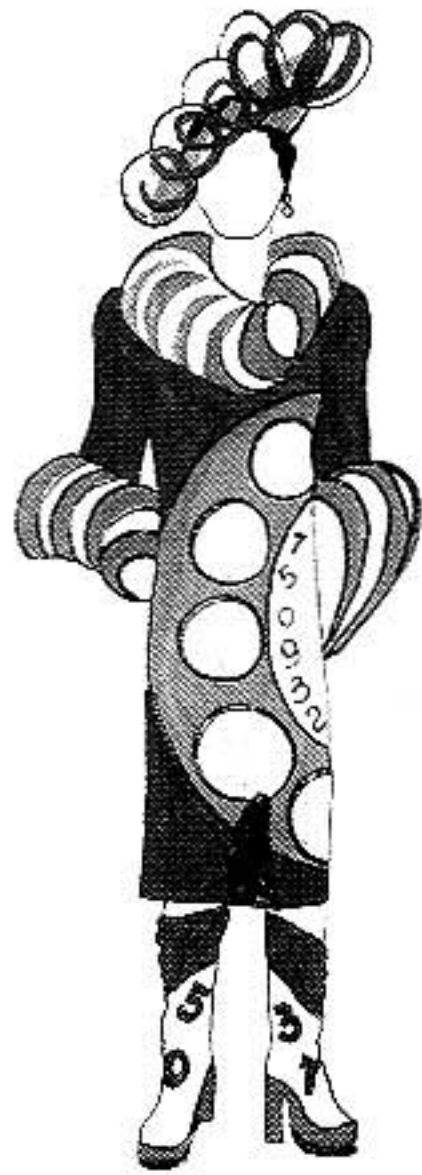
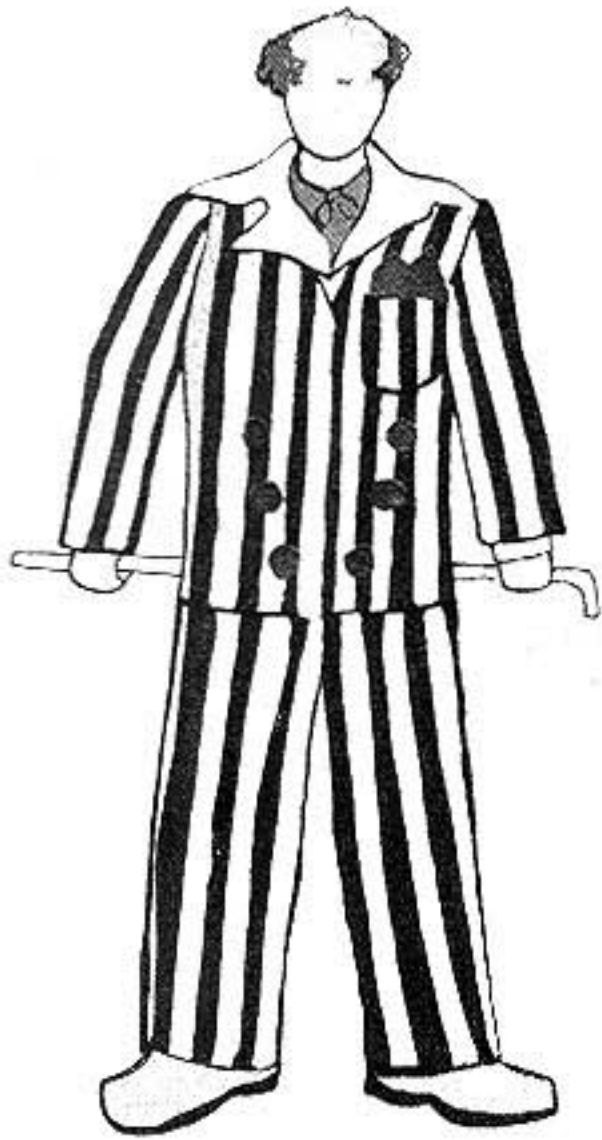
Бранські

Трокія Сікса

Алгонія Сіманька

Скашма

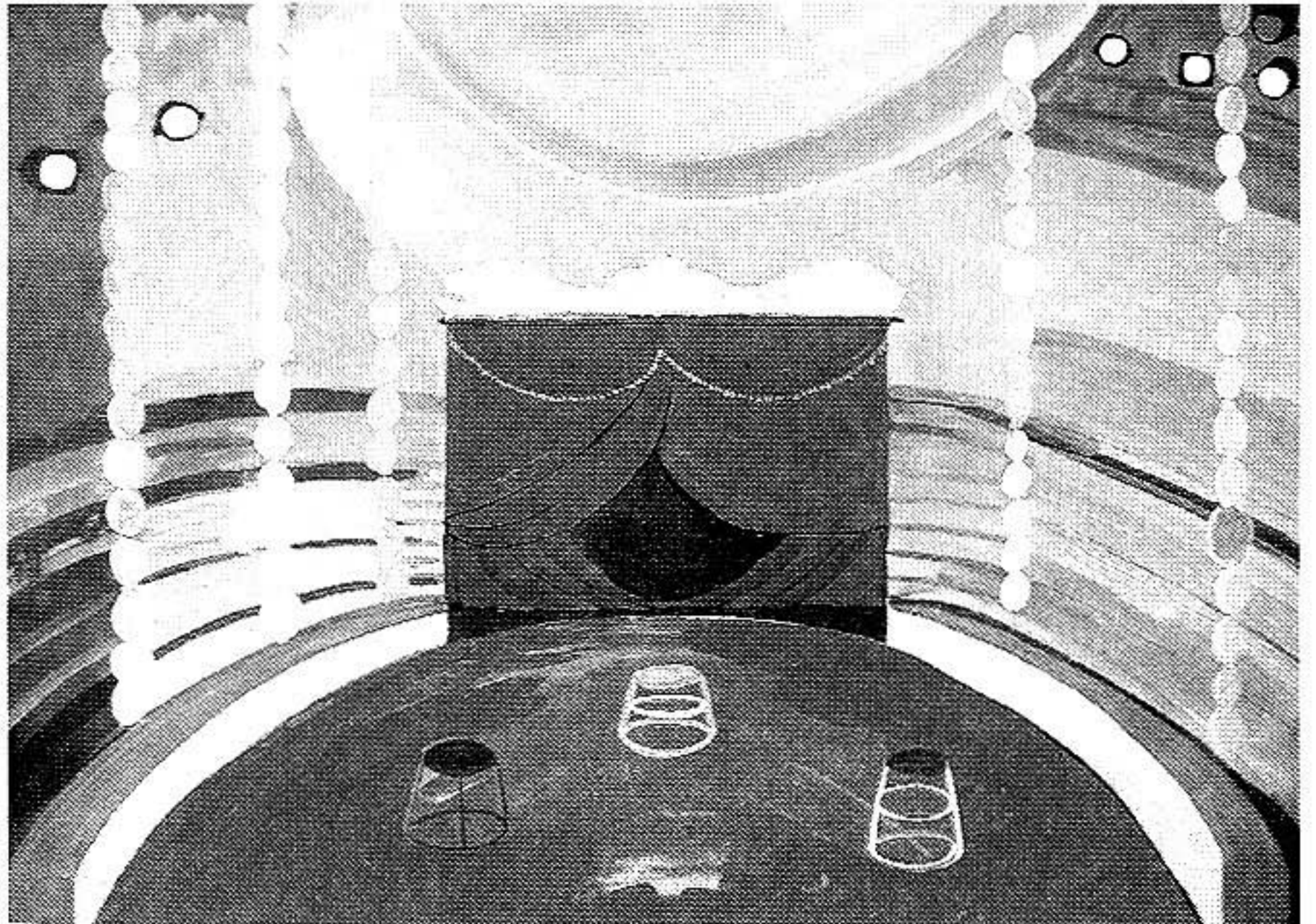
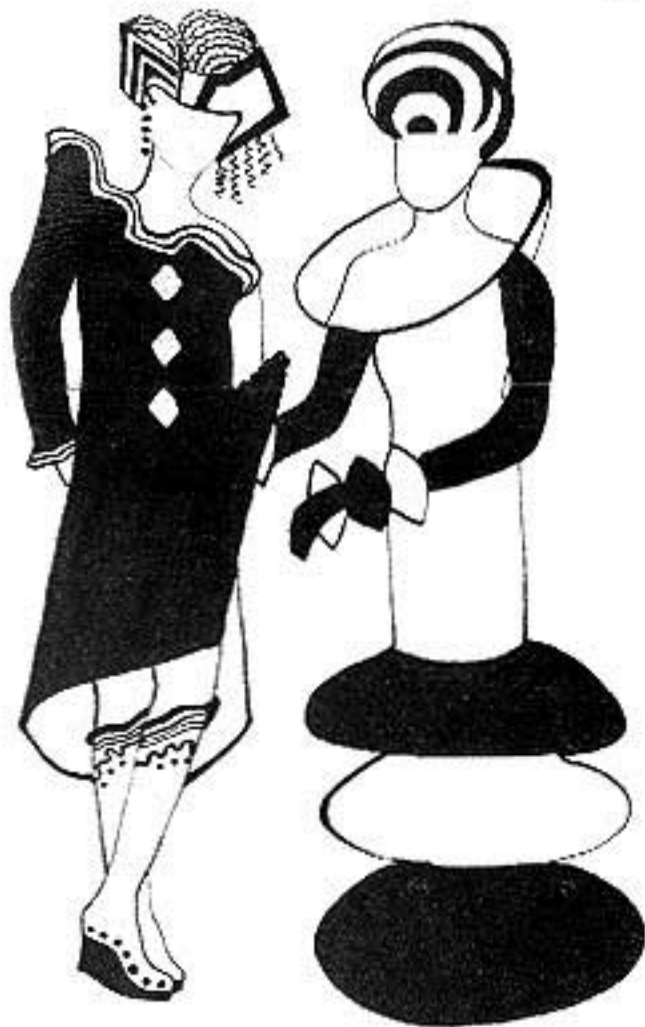
Масліна

Масліна

Ваньрот

Настя і Катилька

Масліна

Ескіз декорації. 2000 р.

"Чарівні мелодії Закарпаття"

"Особливою подією стало те, що декорації, розроблені головним художником-постановником Еммою Зайцевою, були відзначені як найоригінальніші з усіх, показаних за час проведення огляду. Київський центр народної творчості попросив залишити їх для тимчасового користування.

*Леся Кешеля,
газета "Ужгород"*

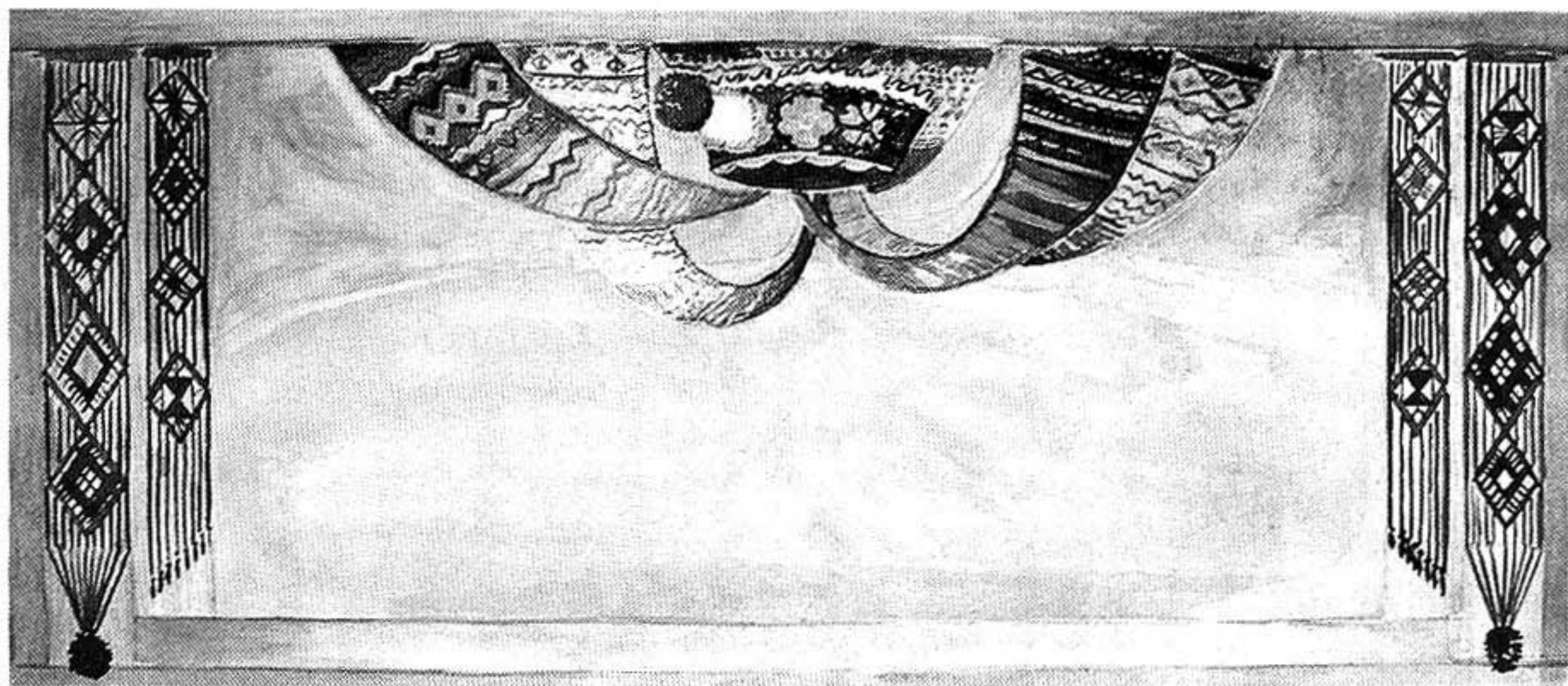
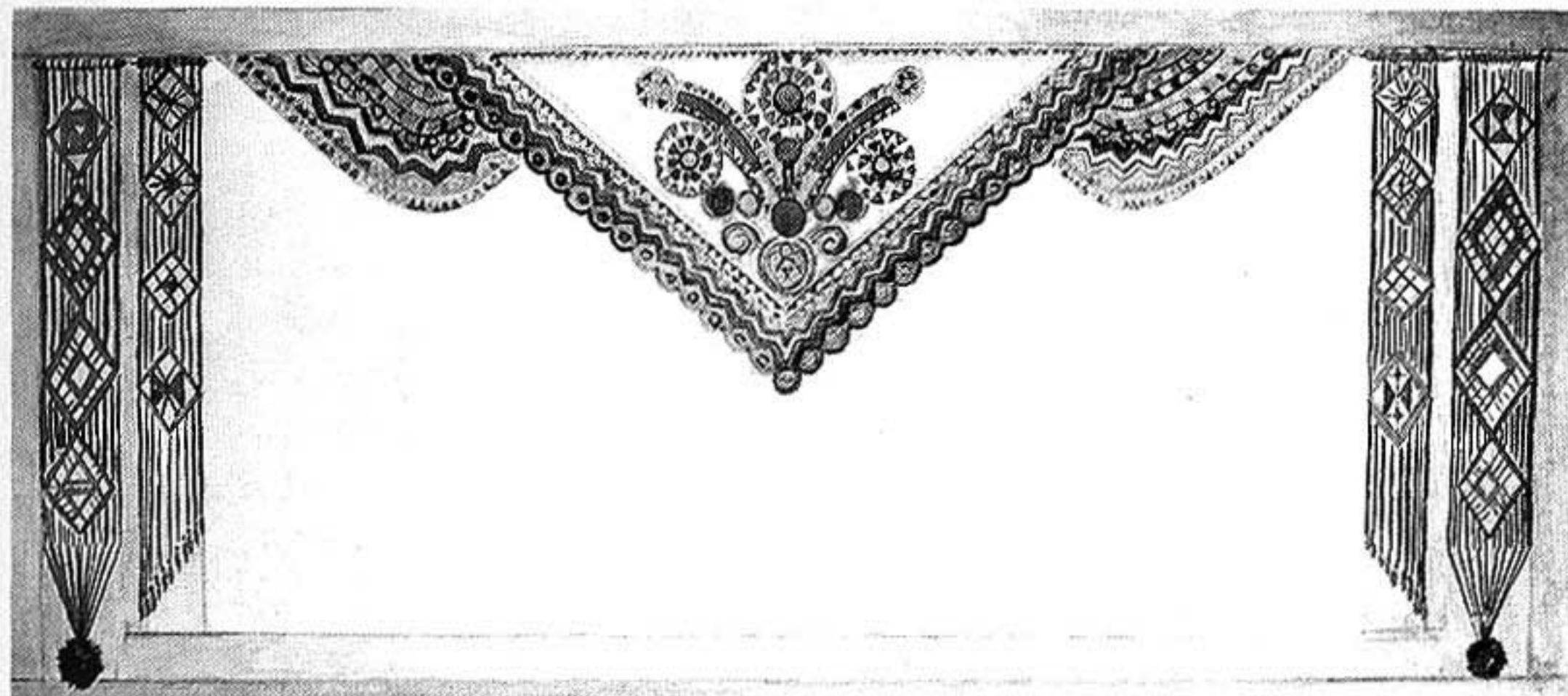
"Роботу художника-постановника Емми Зайцевої на звітному концерті Закарпатської області можна вважати роботою майстра, який має власний стиль та направлення. Треба зауважити, що пані Зайцева дуже добре ознайомена з декоративним мистецтвом регіону і його палітрою. Вона збрала і представила цей мистецький матеріал у сценічному оформленні сцени. Цікавий композиційний прийом оформлення, який займає лише верхню частину сцени, залишає нижній план повітряним і легким.

Треба відзначити професійне рішення у масштабі, художник легко орієнтується у масштабах будь-якої сцени, оформлення дуже мобільне, легке. Дуже цікаво вирішена композиція з хустками. Композиційне і кольорове рішення гармонічно доповнює дійство на сцені. Все це дає можливість стверджувати, що Зайцева Емма — оригінальний, талановитий і високопрофесійний художник, який має великий досвід і знайомий з усіма прийомами сценографії.

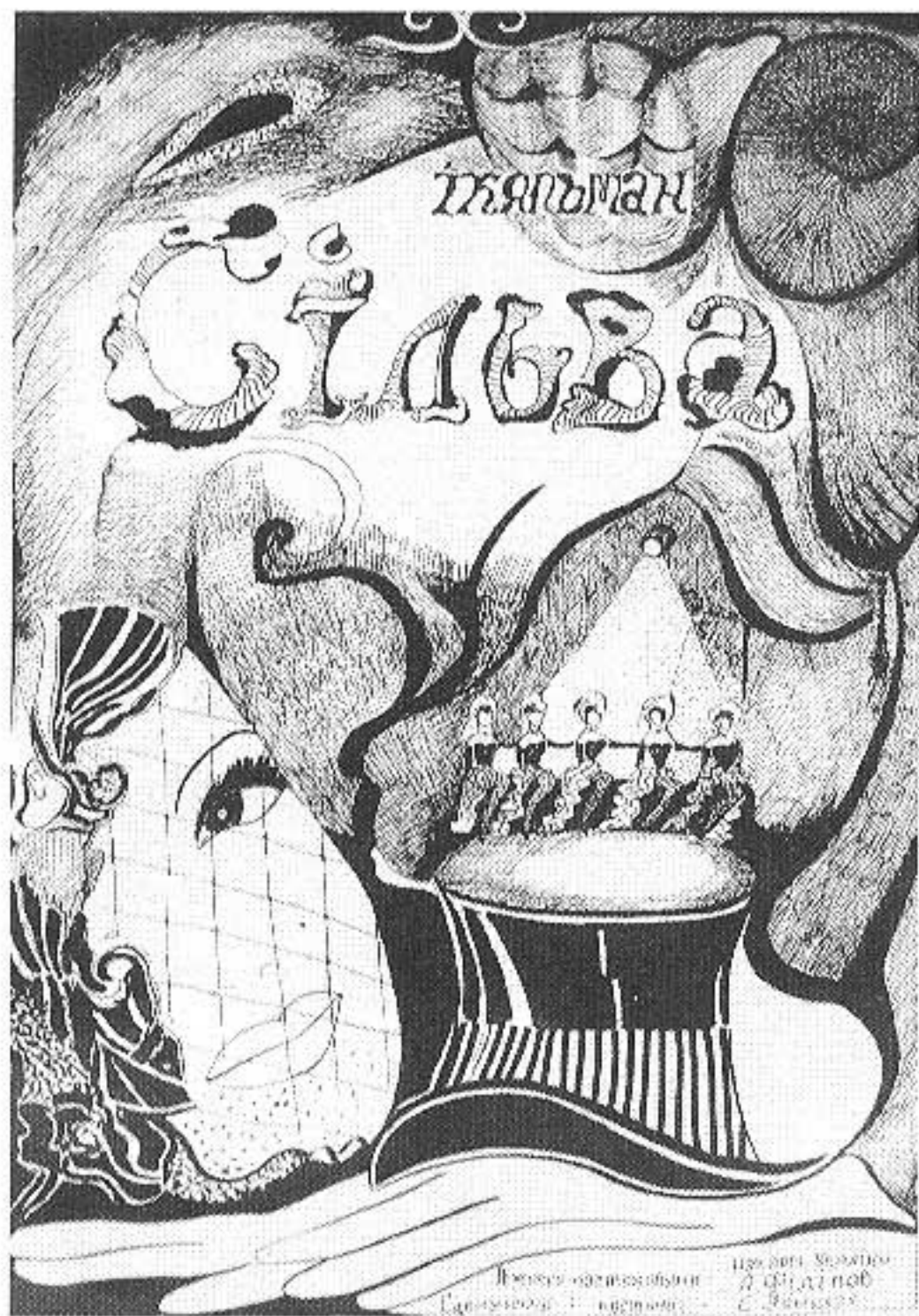
Дана робота отримала високу оцінку журі.

*Народний художник України — Лариса Химич.
Народний артист України — Борис Шарварко.*

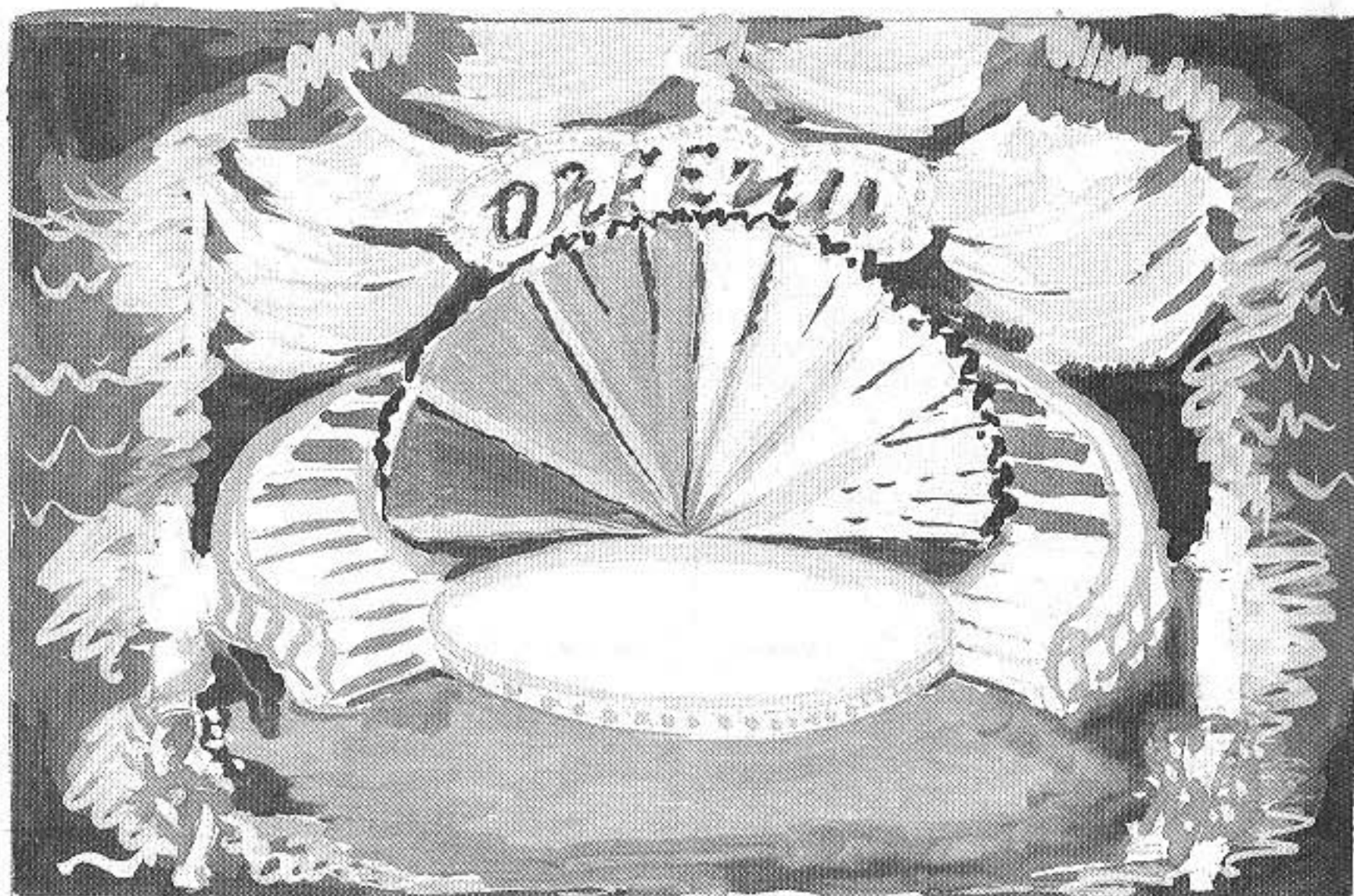

"Сільва", І. Кальман.

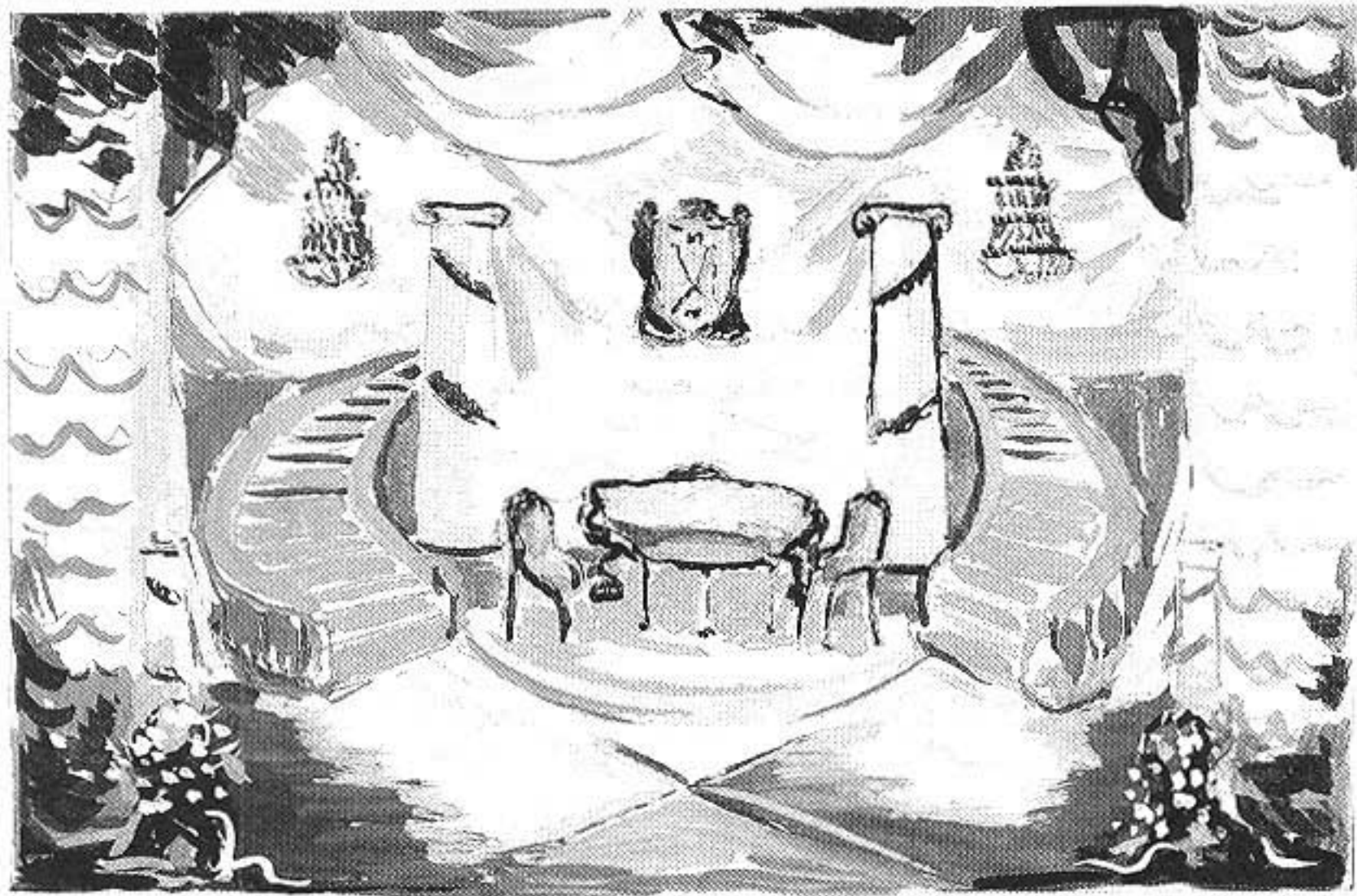

Ескіз афіші. 1997 р.

Ескіз декорації. I дія. 1997 р.

Ескіз декорації. II дія. 1997 р.

1997

Закарпатський облупраздентер
п. Ужгород

М. Камішев, С. Мельник

Закарпатський облупраздентер
п. Ужгород

1997

Закарпатський облупраздентер
п. Ужгород

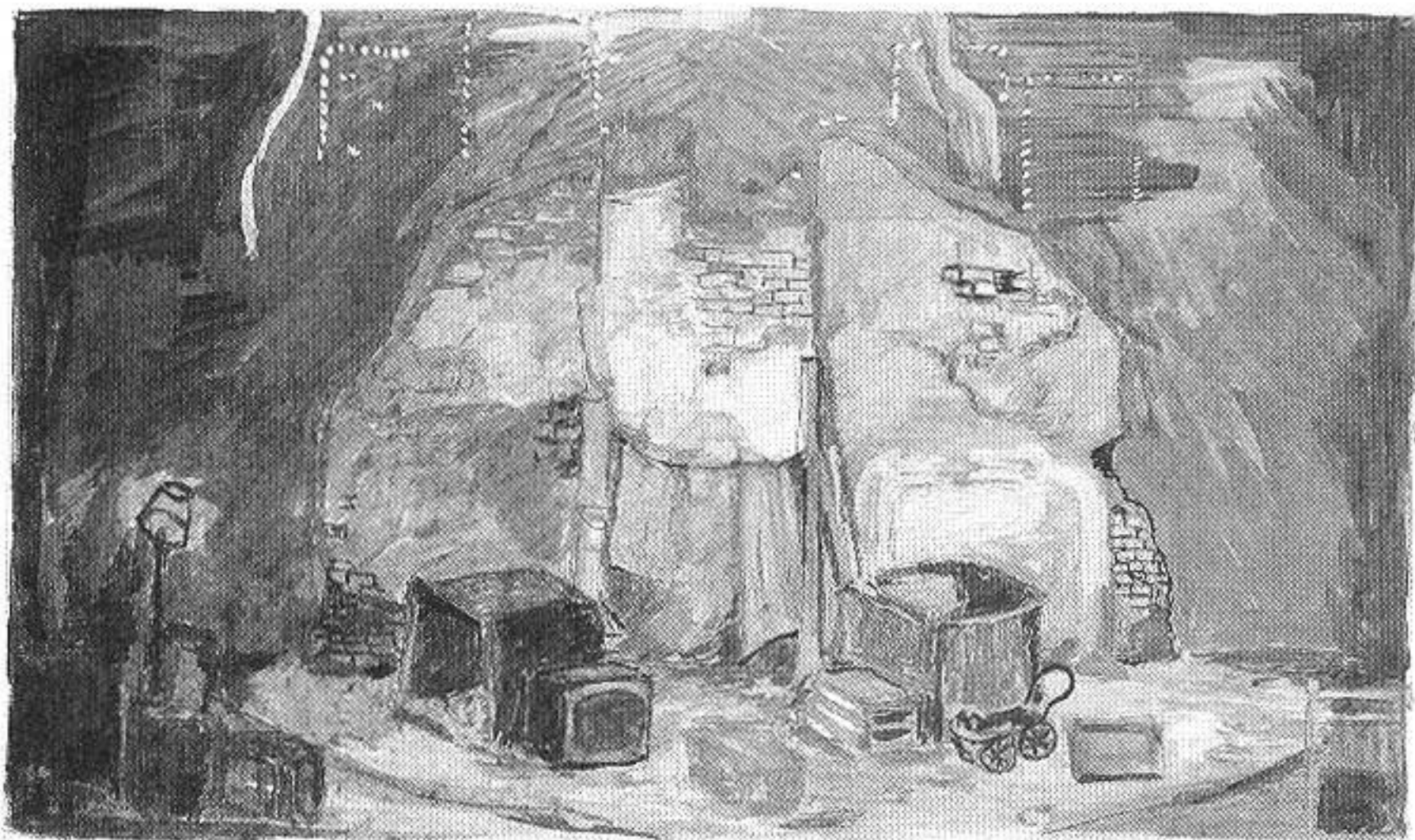
М. Камішев, С. Мельник

1997

"Додому", Л. Розумовська.

Ескіз афіші. 1998 р.

*Ескіз декорації.
1998 р.*

"Зачарована рукавичка", І. та Я. Златопольські.

Фото з вистави.

Ескіз декорації. 1996 р.

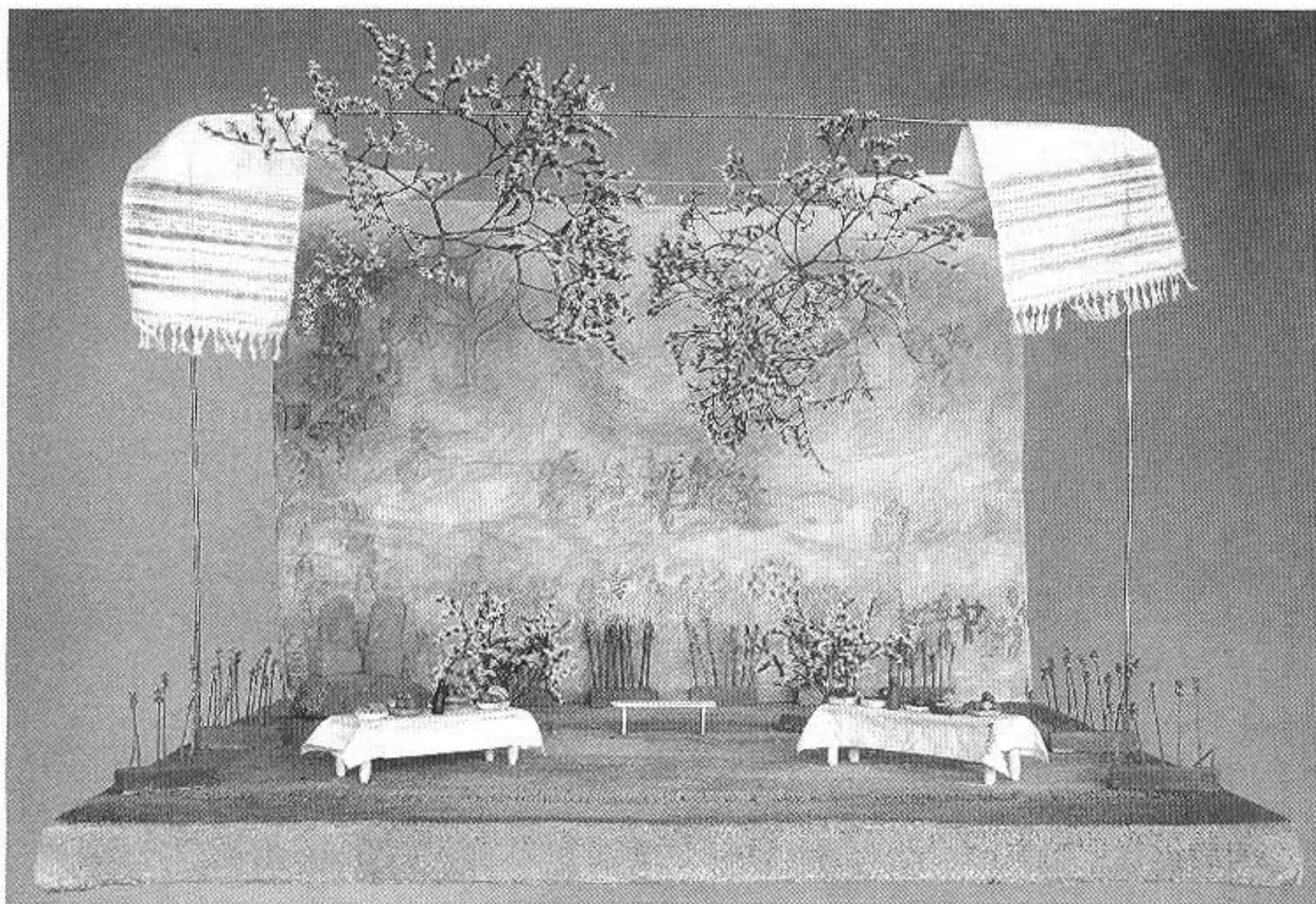
Мішусь: Нурованна, Лариса

Мішусь: Лариса, Лариса, Лариса

Мішусь: Лариса, Лариса

"О'кей, Мойшо!", С. Кузик.

Макет декорації. 2004 р.

Abstract

Emma Zaitseva belongs to the generation of young Ukrainian theatre designers. Keeping of strict interrelation of stage design and costumes always have been her main rule as an artist.

Emma Zaitseva was born in Rivne on the second of July, 1970. After finishing the Art school in Rivne she moved to Ashkhabad, Turkmenistan when she was 15, and entered there the "Theatre design" department of the Ashkhabad art high-school named vaffer Sh. Rustaveli.

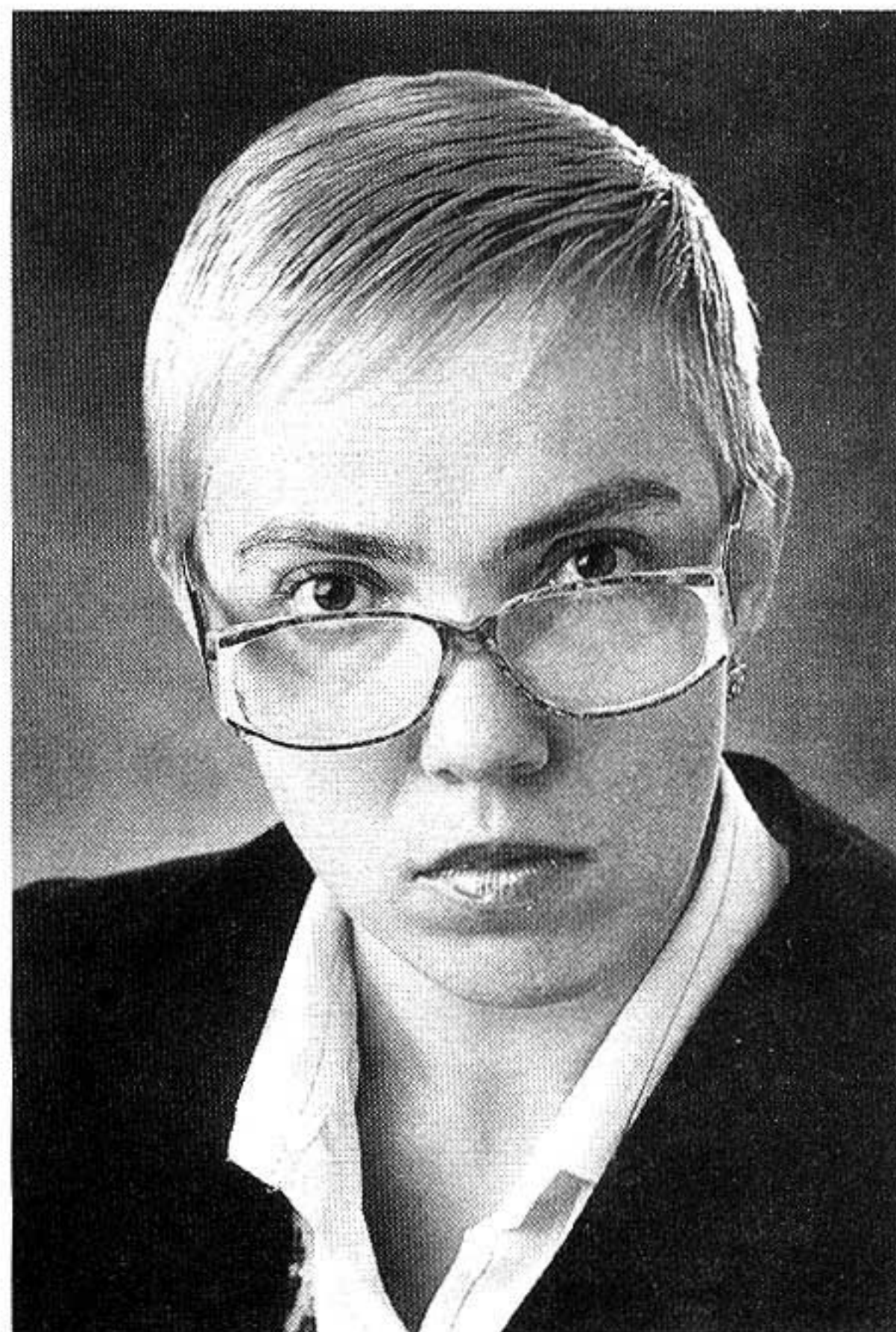
After finishing the high-school in 1989 she has returned to Ukraine and started her work in the Rivne Theatre of Music and Drama as a stage designer.

Beginning from year 1998 she works in the Uzhgorod Theatre of Music and Drama as stage designer in-chief.

For 20 years of her creative activity Emma Zaitseva had designed stages for more than 50 performances and concerts. An artist's personality discloses not only in design of theatre performances, but in scenography of public shows and folk holidays.

Emma Zaitseva's creative achievements were awarded many times.

Her personal exposition "From the Sketch to Performance" presents a short phase of creativity of this talented artist. She devotes this exhibition on her jubilee for all the theatre-goers.

Автор концепції: Емма Зайцева

Упорядник: Олег Зайцев

Автори статей: Ніна Лугова, Василь Габорець,
Людмила Попова, Анатолій Філіппов.

Дизайн і макетування: Павло Івашкович

Переклад на англійську мову:

Томаш Бреннер

Фото: Олексій Попов

Друк: ПП "ШАРК"
88000, м. Ужгород, пл. Жупанатська, 15,
тел. (03122) 351-25, тел./факс: (0312) 61-6198
E-mail. shark@utel.net.ua, www.shark.com.ua

Підписано до друку: 27.03.2005р.
Формат 20x20. Папір: напівматовий.

Наклад: 300 примірників. "ШАРК" - Ужгород - 2005 - 32 с.

Усі права захищено. © "Емма Зайцева", emzaitseva@ukr.net
Перевидання в цілому або частково
заборонено без письмового дозволу автора.

ISBN 966-8489-04-7

